

Ankestyrelsens praksisundersøgelse om

Personlig assistance til handicappede i erhverv

November 2011

Ankestyrelsen

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
1 Resumé og anbefalinger	1
1.1 Undersøgelsens hovedresultater	1
1.2 Resultater vedrørende de formelle regler	3
2 Den materielle vurdering af sagerne	4
2.1 Undersøgelsens regelgrundlag	4
2.2 Hovedresultaterne af den materielle vurdering	7
2.3 Sagens oplysning	14
2.4 Kommunernes vurdering af varig og betydelig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse	22
2.5 Kommunernes vurdering af det formålstjenlige i at lade den handicappede fortsætte i erhvervet	29
2.6 Kommunernes vurdering af bevilgede antal timer	36
3 Den formelle vurdering	43
3.1 Jobcentrenes henvisning til regelgrundlaget	43
3.2 Revurderingspligten	47
3.3 Ansøgningskemaets indhold	47
4 Metode	50
5 Regelgrundlaget	52
5.1 Lov nr. 727 af 7. juli 2009 om kompensation til handicappede i erhverv mv.	52
5.2 Bekendtgørelse nr. 730 af 8. juli 2009 om kompensation til personer med handicap i erhverv m.v.	54
6 Udvalgte resultater	57
7 Brev til kommunerne	60
8 Måleskema	63

1 Resumé og anbefalinger

Jobcentrene i kommunerne kan yde personlig assistance til personer, der på grund af et handicap kan have vanskeligt ved at få og bevare beskæftigelse uden kompensation efter lov om kompensation til handicappede i erhverv mv.

Formålet med loven om kompensation til handicappede i erhverv er at styrke og stimulere handicappede personers muligheder for beskæftigelse med det formål at give disse de samme muligheder for erhvervsudøvelse som personer uden handicap.

Ankestyrelsen har med denne undersøgelse vurderet 18 kommuners praksis ved bevilling af personlig assistance efter kapitel 3 i lov om kompensation til handicappede i erhverv mv. Der indgår i alt 139 kommunale afgørelser med tilhørende akter i undersøgelsen.

1.1 Undersøgelsens hovedresultater

52 procent af kommunernes afgørelser er i overensstemmelse med lovgivning og praksis, mens 48 procent af afgørelserne ville blive ændret eller hjemvist.

Ankestyrelsen har vurderet, at kommunernes afgørelser om personlig assistance ville blive ændret eller hjemvist, hvis afgørelsen materielt set ikke er i overensstemmelse med lovgivning og Ankestyrelsens praksis.

Ankestyrelsen har tilsvarende vurderet, at afgørelsen ville blive ændret eller hjemvist, hvis oplysningsgrundlaget for afgørelsen er så utilstrækkeligt, at afgørelsen ville blive anset for ugyldig, hvis sagen var behandlet i Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg.

1.1.1 Oplysningsgrundlaget i sagerne

Når kun halvdelen af sagerne vurderes til at være afgjort korrekt skyldes dette især, at der mangler væsentlige eller afgørende oplysninger i sagerne. 29 procent af sagerne er så utilstrækkeligt oplyst, at de alene af den grund ville være blevet hjemvist eller ændret.

Ankestyrelsen anbefaler, at jobcentrene sikrer sig, at de har det nødvendige grundlag for at træffe de rigtige afgørelser.

Ankestyrelsen anbefaler, at jobcentrene sikrer sig, at alle de oplysninger, der ligger til grund for afgørelsen, er at finde på sagen.

Der mangler særligt oplysninger om funktionsnedsættelsen, assistentens opgaver, ansøgerens beskæftigelse og/eller beskæftigelsens omfang.

Ankestyrelsen anbefaler, at jobcentrene i hvert enkelt tilfælde sørger for at have tilstrækkelige oplysninger om

- ansøgerens arbejdsopgaver,
- hvilke arbejdsopgaver ansøgeren selvstændigt kan varetage,
- hvilke arbejdsopgaver ansøgeren kan varetage med støtte
- hvilke arbejdsopgaver ansøger ikke kan deltage i og
- hvad assistenten skal bistå med i forhold til de enkelte arbejdsopgaver.

1.1.2 Varig og betydelig funktionsnedsættelse

Det er en forudsætning for at bevilge personlig assistance, at ansøgeren har en varig og betydelig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse.

I 82 procent af sagerne er denne betingelse opfyldt, hvorimod betingelsen ikke var opfyldt i de sidste 18 procent. Gennemgangen af sagerne viser, at især betingelsen om varighed har voldt problemer.

Ankestyrelsen anbefaler, at jobcentrene er opmærksomme på, at personlig assistance kun kan bruges ved varige funktionsnedsættelser.

1.1.3 Funktioner, der følger af beskæftigelsen

Det er en betingelse for at få bevilget personlig assistance, at der er tale om bistand til funktioner, der følger af beskæftigelsen, og som ansøgeren har behov for særlig bistand til.

I 67 procent af sagerne var denne betingelse opfyldt, mens det ikke var tilfældet i 33 procent af sagerne.

Den personlige assistent kan bistå den handicappede person med de arbejdsfunktioner, der er en naturlig følge af ansættelsen. Det er derimod ikke meningen, at assistenten reelt overtager ansøgerens arbejdsfunktioner. I så tilfælde får hjælpen karakter af medhjælp/vikardækning, hvilket ikke er hensigten med reglerne.

I 33 procent af sagerne har Ankestyrelsen vurderet, at den bevilgede personlige assistance har karakter af vikardækning eller almindelig medhjælp, og at bevillingerne derfor ikke er i overensstemmelse med lovgivningen.

1.2 Resultater vedrørende de formelle regler

Ankestyrelsen har vurderet om afgørelserne overholder forvaltningslovens krav til en begrundelse, herunder en korrekt henvisning til hjemlen for afgørelsen.

Ankestyrelsen har vurderet, at henvisningen til regelgrundlaget i 73 procent af afgørelserne er tilstrækkeligt, mens det i 27 procent af afgørelserne var utilstrækkeligt.

Denne vurdering har ikke haft betydning for Ankestyrelsens vurdering af afgørelsernes rigtighed, da der ikke er tale om en generel væsentlig mangel. Manglen vil aldrig i sig selv kunne føre til en ændring eller hjemvisning af sagen. Klageinstansen vil i stedet rette op på fejlen i forbindelse med en klagesag.

Det er imidlertid Ankestyrelsens klare opfattelse, at reglerne er vigtige for borgerens mulighed for at klage over en afgørelse, hvor de ikke har fået fuldt ud medhold. Det er regler, der skal sikre borgernes retssikkerhed, og de skal overholdes.

Ankestyrelsen anbefaler, at jobcentrene

- er opmærksomme på at begrunde afgørelsen i overensstemmelse med reglerne i forvaltningsloven i de tilfælde, hvor ansøgeren ikke får fuldt ud medhold i sin ansøgning/genansøgning
- i afgørelsen henviser til den gældende lovekendtgørelse eller bekendtgørelse, både med angivelse af navn, nummer, dato, år og de anvendte paragraffer.

Ankestyrelsen kan henvise til publikationen: "At skrive en afgørelse". I den kan sagsbehandlerne få en opskrift på at skrive en afgørelse, som både er korrekt opbygget, og som de fleste borgere kan forstå. Publikationen kan downloades fra Ankestyrelsens hjemmeside www.ast.dk.

2 Den materielle vurdering af sagerne

Kapitlet indeholder Ankestyrelsens materielle vurdering af kommunernes afgørelser om personlig assistance til handicappede i erhverv. Det vil sige en vurdering af, om afgørelserne indholdsmæssigt er i overensstemmelse med lovgivning og praksis.

I afsnit 2.1 vil vi orientere om undersøgelsens regelgrundlag.

I afsnit 2.2 vil vi orientere om undersøgelsens hovedresultater.

I afsnit 2.3 vil vi redegøre for resultaterne i forbindelse med vurderingen af, om sagen er tilstrækkeligt oplyst.

I afsnit 2.4 vil vi redegøre for resultaterne i forbindelse med vurderingen af, om der er tale om en varig og betydelig funktionsnedsættelse.

I afsnit 2.5 vil vi redegøre for resultaterne i forbindelse med vurderingen af det formålstjenlige i at lade den handicappede fortsætte i erhvervet, herunder vurderingen af:

- om assistenten skal bistå med funktioner, der følger af beskæftigelsen, og som den pågældende på grund af funktionsnedsættelsen har behov for særlig personlig assistance til,
- om erhvervet er foreneligt med funktionsnedsættelsen, og
- om den personlige assistance har karakter af vikardækning eller almindelig medhjælp.

Endelig vil vi i afsnit 2.6 redegøre for resultaterne i forbindelse med vurdering af bevilgede antal timer.

2.1 Undersøgelsens regelgrundlag

Lovgrundlaget for reglerne om personlig assistance til handicappede i erhverv findes i lov nr. 293 af 14. maj 1998 om kompensation til handicappede i erhverv, med senere ændringer. Loven er senest offentliggjort som lovebekendtgørelse nr. 727 af 7. juli 2009.

I medfør af forskellige bestemmelser i loven har Beskæftigelsesministeriet udstedt bekendtgørelse nr. 730 af 8. juli 2009 om kompensation til personer med handicap i erhverv m.v. I bekendtgørelsen uddybes og præciseres visse af reglerne i loven, hvorfor vi i dette afsnit har valgt i det væsentligste at henvise til bekendtgørelsens bestemmelser.

Denne undersøgelse vedrører lovens og bekendtgørelsens kapitel 3, der omhandler personlig assistance til handicappede i erhverv.

Lovens formål

Det fremgår af lovens § 1, at loven har til formål at styrke og stimulere handicappede personers muligheder for beskæftigelse med det formål at give disse de samme muligheder for erhvervsudøvelse som personer uden handicap.

Personkreds

Det fremgår af lovens § 2, at loven omfatter personer, der på grund af handicap kan have vanskeligt ved at få og bevare beskæftigelse uden kompensation efter denne lov.

Det fremgår af lovens § 4 og bekendtgørelsens § 10, at der kan ydes personlig assistance til ledige, lønmodtagere og selvstændigt erhvervsdrivende, der på grund af en varig og betydelig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har behov for særlig personlig bistand.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 11, at personlig assistance kan søges af personer med funktionsnedsættelse, som

- 1) søger ansættelse eller er ansat i en stilling på ordinære løn- og ansættelsesvilkår,
- 2) søger ansættelse eller er ansat i job med løntilskud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats,
- 3) søger ansættelse eller er ansat i fleksjob efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats,
- 4) deltager i tilbud om virksomhedspraktik efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats,
- 5) søger ansættelse eller er ansat i seniorjob efter lov om seniorjob, eller
- 6) påtænker at etablere selvstændig virksomhed eller er selvstændig erhvervsdrivende på det almindelige arbejdsmarked.

Funktioner, der kan ydes hjælp til

Det fremgår af bekendtgørelsens § 13, stk. 1, at den personlige assistent skal bistå personen med praktiske arbejdsfunktioner og funktioner, som følger af beskæftigelsen, og som den pågældende på grund af funktionsnedsættelsen har behov for særlig assistance til.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 14, stk. 1, at der ikke kan ydes tilskud til personlig assistance, hvis erhvervet er uforeneligt med funktionsnedsættelsen. Personen med funktionsnedsættelsen skal selv kunne udføre de indholdsmæssige arbejdsopgaver.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 14, stk. 2, at ansættelsen af den personlige assistent ikke må have karakter af vikardækning eller almindelig medhjælp.

Assistancens omfang

Det fremgår af bekendtgørelsens § 15, stk. 1, at der kan bevilges tilskud op til 20 timer pr. uge i gennemsnit pr. kvartal for lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende, der arbejder 37 timer om ugen. Ved færre arbejdstimer beregnes tilskuddet forholdsmæssigt.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 15, stk. 2, at en person, der har mere end én funktionsnedsættelse eller har en meget betydelig funktionsnedsættelse, efter en konkret vurdering kan få tilskud op til fuld tid (dvs. op til 37 timer om ugen). Efter en konkret vurdering kan personer med funktionsnedsættelse, f.eks. døvblinde, få tilskud udover 37 timer pr. uge.

Bevilling kan gives for en bestemt periode eller indtil videre. Senest et år efter at bevillingen er givet, skal jobcenteret tage stilling til, om bevillingen kan fortsætte, jf. bekendtgørelsens § 15, stk. 4.

Ansøgningen om personlig assistance

Det fremgår af bekendtgørelsens § 21, stk. 1, at en ansøgning om personlig assistance indgives af personen med funktionsnedsættelse til jobcenteret i den kommune, hvor personen med funktionsnedsættelsen er bosat.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 21, stk. 2, at ansøgningen skal indeholde oplysning om

- 1) navn, adresse, CPR-nr. og stilling,
- 2) personen er ansat som lønmodtager eller er selvstændig erhvervsdrivende,
- 3) funktionsnedsættelsens art,
- 4) de bestemte arbejdsfunktioner eller funktioner i forbindelse med deltagelse i uddannelse/kurser, der ønskes assistance til,
- 5) antal timer, hvortil der ønskes assistance, og
- 6) den periode, hvortil der ønskes assistance.

Lønmodtagere, der søger om personlig assistance, skal endvidere oplyse navn og adresse på arbejdsgiver, samt om vedkommende er ansat i ordinær beskæftigelse, i job med løntilskud, i fleksjob eller seniorjob, jf. bekendtgørelsens § 21, stk. 3.

Afgørelsen om personlig assistance

Jobcenteret afgør, om en ansøgning kan imødekommes, jf. bekendtgørelsens § 21, stk. 4.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 35, stk. 1, at klage over jobcenterets afgørelser om tilskud til personlig assistance efter kapitel 3 og tilskud til personlig assistance under efter- og videreuddannelse efter kapitel 4, kan inden 4 uger efter afgørelsens dato indbringes for beskæftigelsesankenævnet af den, som afgørelsen vedrører.

Beskæftigelsesankenævnet kan se bort fra overskridelse af klagefristen, når der er særlige grunde til dette.

Beskæftigelsesankenævnets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Ankestyrelsen kan dog på baggrund af en klage optage en sag til behandling, når Ankestyrelsen skønner, at sagen har principiel eller generel betydning, jf. § 59a, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. bekendtgørelsens § 35, stk. 2.

Bekendtgørelsens ikrafttræden

Den nugældende bekendtgørelse er først trådt i kraft den 1. august 2009, men er med en enkelt undtagelse indholdsmæssigt svarende til den tidligere bekendtgørelse for så vidt angår de bestemmelser, der er relevante for denne undersøgelse. Undtagelsen er, at den gældende bekendtgørelsens § 15, stk. 4, sidste punktum, først blev indført med ikrafttræden den 1. august 2009.

Der har således ikke før den 1. august 2009 bestået en pligt for jobcentrene til at genvurdere en bevilling senest et år efter, at bevillingen er givet.

2.2 Hovedresultaterne af den materielle vurdering

2.2.1 Er afgørelsen samlet set rigtig

Ankestyrelsen har vurderet, at kommunernes afgørelser om personlig assistance ville blive ændret eller hjemvist, hvis afgørelsen materielt set ikke er i overensstemmelse med lovgivning og Ankestyrelsens praksis.

Ankestyrelsen har tilsvarende vurderet, at afgørelsen ville blive ændret eller hjemvist, hvis oplysningsgrundlaget for afgørelsen er så utilstrækkeligt, at afgørelsen ville blive anset for ugyldig, hvis sagen var behandlet i Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg.

I denne undersøgelse er 52 procent af kommunernes afgørelser i overensstemmelse med lovgivning og praksis, jf. tabel 2.1.

Tabel 2.1 Er afgørelsen samlet set rigtig?

	Antal	Pct.
Ja	72	52
Nej	67	48
I alt	139	100

Ankestyrelsen har således vurderet, at 48 procent af afgørelserne, svarende til 67 afgørelser, ville blive ændret eller hjemvist, hvis sagerne blev behandlet i Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg.

Resultatet skyldes overvejende, at der mangler væsentlige eller afgørende oplysninger, se afsnit 2.3.

2.2.2 Eksempler på afgørelser, som vi har fundet er rigtige

Sag nr. 5

Ansøgeren har fra september 2010 fået genbevilget personlig assistance i forbindelse med sit arbejde som gartnermedhjælper.

Ansøgeren er tilkendt førtidspension. Han har indlæringsvanskeligheder som følge af et mentalt handicap. Ansøgeren har derfor brug for hjælp til at strukturere og planlægge sin arbejdsdag samt hjælp til at skabe overblik og kvalitetssikre udførte arbejdsopgaver. Derudover har han brug for støtte, vejledning og sidemandsoplæring til nye arbejdsopgaver.

Der foreligger ikke lægelige oplysninger på sagen, men jobcenteret har belyst ansøgerens adfærd og problemer gennem flere afklaringsforløb, som er beskrevet i jobcenterets notater, og ansøgeren er som nævnt tilkendt førtidspension.

Ankestyrelsen er enig i, at der er tale om en varig og betydelig psykisk funktionsnedsættelse.

Vi har videre vurderet, at assistenten skal bistå med funktioner, der følger af beskæftigelsen, og at ansøgeren på grund af funktionsnedsættelsen har behov for personlig assistance til disse funktioner.

Vi har endvidere vurderet, at erhvervet er foreneligt med funktionsnedsættelsen, da ansøgeren selv kan udføre den indholdsmæssige del af gartnerarbejdet. Den personlige assistance får dermed heller ikke karakter af vikardækning eller almindelig medhjælp.

Endelig har vi vurderet, at det bevilgede antal timer på 5 timer om ugen er i overensstemmelse med reglerne. Ansøgeren er ansat 26,5 timer pr. uge.

Sag nr. 28 b

Ansøgeren har fra januar 2011 fået bevilget personlig assistance i forbindelse med sit arbejde som idrætskonsulent i en idrætsforening.

Ansøgeren er døv, og han har brug for tolkebistand til at kommunikere med de hørende ansatte.

Selvom der ikke foreligger lægelige oplysninger på sagen, er Ankestyrelsen ud fra lidelsens karakter enig i, at der må anses for at være tale om en varig og betydelig fysisk funktionsnedsættelse.

Vi har videre vurderet, at assistenten skal bistå med funktioner, der følger af beskæftigelsen, og at ansøgeren på grund af funktionsnedsættelsen har behov for personlig assistance til disse funktioner.

Vi har endvidere vurderet, at erhvervet er foreneligt med funktionsnedsættelsen, da ansøgeren selv kan udføre den indholdsmæssige del af konsulentarbejdet. Den personlige assistance får dermed heller ikke karakter af vikardækning eller almindelig medhjælp.

Endelig har vi vurderet, at det bevilgede antal timer på 10,8 timer om ugen er i overensstemmelse med reglerne. Ansøgeren er ansat 20 timer pr. uge.

Sag nr. 11

Ansøgeren har fra oktober 2010 fået genbevilget personlig assistance i forbindelse med sit arbejde som lager- og kontorassistent.

Ansøgerens arbejdsopgaver er scanning, bogføring, pakning af ordre klar til afsendelse, oprydning og afskaffelse af pap/affald fra arbejdsområdet, opmærkning af terminaler, ompakning af varer i produktionen samt opsætning og konfiguration af telefoner.

Ansøgeren har Aspergers syndrom, og han har derfor brug for assistance til beskrivelse, planlægning og prioritering af de daglige opgaver.

Selvom der ikke foreligger lægelige oplysninger på sagen, er Ankestyrelsen ud fra lidelsens karakter enig i, at der må anses for at være tale om en varig og betydelig fysisk funktionsnedsættelse.

Vi har videre vurderet, at assistenten skal bistå med funktioner, der følger af beskæftigelsen, og at ansøgeren på grund af funktionsnedsættelsen har behov for personlig assistance til disse funktioner.

Vi har endvidere vurderet, at erhvervet er foreneligt med funktionsnedsættelsen, da ansøgeren selv kan udføre den indholdsmæssige del af lager- og kontorarbejdet. Den personlige assistance får dermed heller ikke karakter af vikardækning eller almindelig medhjælp.

Endelig har vi vurderet, at det bevilgede antal timer på 6 timer om ugen er i overensstemmelse med reglerne. Ansøgeren er ansat i fleksjob med en faktisk arbejdstid på 24 timer pr. uge.

Sag nr. 75

Ansøgeren har fra april 2011 fået bevilget personlig assistance i forbindelse med sit arbejde som viceforstander på en idrætsefterskole.

Der foreligger lægelig dokumentation for, at ansøgeren har nedsat syn.

Ansøgerens arbejdsfunktion er todelt: Han arbejder med administration, herunder økonomi/regnskab, og sejlads, herunder både undervisning og praktik.

Ansøgeren har lavet en meget udførlig beskrivelse af sine arbejdsopgaver samt hvilke funktioner, han skal have hjælp til.

I forbindelse med den administrative funktion med økonomi/regnskab består ansøgerens arbejdsopgaver blandt andet i: betaling af fakturaer via netbank, oprette nye elever samt "elevers økonomi" i computersystem, månedlige udregninger, indberetninger og bogføring af lønninger, klargøre og udsende breve til forældre, regnskab og budgetlægning for skolen, klargøre regnskabsafslutning til revisor, indberette karakterer til ministeriet m.m.

I forbindelse med sejladsområdet underviser han 15-16 elever i sejlads og duelighedsprøver.

Ansøgeren har problemer med at læse tekst både på papir og på computeren. Ansøgeren har også svært ved at læse søkort, lærebøger, søvejsregler og elevernes opgaver. Endvidere har ansøgeren svært ved at orientere sig og se bøjer/afmærkninger ude på havet.

Ansøgeren har oplyst, at han primært har behov for personlig assistance i forbindelse med undervisningen i teoretisk og praktisk sejlads, da problemerne i forhold til den administrative del i stor grad kan afhjælpes ved brug af en række hjælpemidler.

Ankestyrelsen er ud fra de lægelige oplysninger på sagen enig i, at der er tale om en varig og betydelig fysisk funktionsnedsættelse.

Vi har videre vurderet, at assistenten skal bistå med funktioner, der følger af beskæftigelsen, og at ansøgeren på grund af funktionsnedsættelsen har behov for personlig assistance til disse funktioner.

Vi har endvidere vurderet, at erhvervet er foreneligt med funktionsnedsættelsen, da ansøgeren selv kan udføre den indholdsmæssige del af arbejdet, således både arbejdsopgaverne med regnskab/økonomi og arbejdsopgaverne med sejlads, herunder undervisning og praktik. Den personlige assistance får dermed heller ikke karakter af vikardækning eller almindelig medhjælp.

Endelig har vi vurderet, at det bevilgede antal timer på 10 timer om ugen er i overensstemmelse med reglerne. Ansøgeren er ansat 37 timer pr. uge.

Sag nr. 109

Ansøgeren har fra september 2010 fået bevilget personlig assistance i forbindelse med sit arbejde som skovarbejder.

Ansøgeren er traktorfører. Hans primære opgave er at køre ud til beboere i kommunen for enten at hente eller levere brænde.

Ansøgeren er ordblind og har derfor søgt om hjælp til indtastning i GPS af de adresser, han kører ud til, samt til udfyldelse af ugentlige timesedler.

Det fremgår af en udredning fra Center for Specialundervisning for Voksne, at ansøgeren er ordblind i meget svær grad, og at ansøgeren på grund af en senhjerneskeade helt eller delvist har mistet evnen til at læse og forstå en skrevet tekst.

Ankestyrelsen er ud fra oplysningerne på sagen enig i, at der er tale om en varig og betydelig fysisk funktionsnedsættelse.

Vi har videre vurderet, at assistenten skal bistå med funktioner, der følger af beskæftigelsen, og at ansøgeren på grund af funktionsnedsættelsen har behov for personlig assistance til disse funktioner.

Vi har endvidere vurderet, at erhvervet er foreneligt med funktionsnedsættelsen, da ansøgeren selv kan udføre den indholdsmæssige del af arbejdet som traktorfører, idet ansøgeren selv kan hente og levere brænde til kommunens borgere, når blot adresserne er indtastet i GPS'en på forhånd. Han skal således kun have hjælp til den praktiske del med indtastning i GPS, hvorefter han selv kan følge kørselsvejledningen. Den personlige assistance får dermed heller ikke karakter af vikardækning eller almindelig medhjælp.

Endelig har vi vurderet, at det bevilgede antal timer på 2 timer om ugen er i overensstemmelse med reglerne. Ansøgeren er ansat 37 timer pr. uge.

Sag nr. 119

Ansøgeren har fra november 2009 fået bevilget personlig assistance i forbindelse med sit arbejde som aktivitetsmedarbejder på et senior aktivitetscenter.

Det fremgår af en lægeattest fra november 2009, at der er nedsat bevægelighed i lænden med betydelig muskel ømhed (slidgigt). Endvidere konstateres der fremadglidning af 4. lændehvirvel i forhold til 5. lændehvirvel, og lægen tilråder arbejdsfunktioner uden rygbelastning.

Ansøgeren er ansvarlig for driften af aktivitetscenterets café, som bruges af demente borgere, herunder skal borgeren lave og servere kaffe m.m., bestille mad, borddækning og afrydning, igangsættelse og deltagelse i caféens aktiviteter for brugerne, kontakt til og omsorg for brugerne. Derudover varetager ansøgeren en række rengøringsopgaver på aktivitetscenteret og i hjemmeplejen.

Ansøgeren har brug for hjælp til visse rengøringsfunktioner: rengøring af toiletter, gulv- og trappevask, aftørring af fodlister og støvsugning af gulve. Det fremgår af "Hjælpekema til brug ved ansøgninger om personlig assistance", at ansøgeren med støtte vil kunne varetage ovennævnte funktioner. Det fremgår endvidere af hjælpekemaet, at ansøgeren selvstændigt kan varetage de øvrige funktioner: rengøring i bordhøjde og derover, herunder aftørring af borde, hylder, lamper, inventar m.m., støvsugning af møbler, ordne vasketøj, være ansvarlig for caféens drift, herunder bestille mad, lave kaffe, igangsætte og deltage i aktiviteter, yde kontakt og omsorg for brugerne.

Ankestyrelsen er ud fra de lægelige oplysninger på sagen enig i, at der er tale om en varig og betydelig fysisk funktionsnedsættelse.

Vi har videre vurderet, at ansøgeren skal have hjælp til funktioner, der følger af beskæftigelsen, og at assistenten skal bistå med (og ikke overtage) de pågældende arbejdsfunktioner, idet ansøgeren på hjælpekemaet har oplyst, at hun kan varetage de pågældende arbejdsfunktioner med støtte fra assistenten.

Vi har endvidere vurderet, at erhvervet er foreneligt med funktionsnedsættelsen, da ansøgeren selvstændigt eller med støtte kan udføre den væsentligste del af arbejdet dels med ansvaret for driften af caféen dels med rengøring.

Endelig har vi vurderet, at det bevilgede antal timer på 9 timer om ugen er i overensstemmelse med reglerne. Ansøgeren er ansat 37 timer pr. uge.

Sag nr. 99

Ansøgeren har fra november 2010 fået bevilget personlig assistance i forbindelse med sit arbejde med lettere montageopgaver.

Ansøgeren er ansat i et firma, der producerer rengøringsmaskiner til såvel fødevarerindustrien som detailvarebranchen. Han arbejder i produktionen med lettere montageopgaver.

Der foreligger lægelig dokumentation for, at ansøgeren lider af søvnapnø. Lidelsen indebærer, at ansøgeren har øget træthed og ofte falder i søvn.

Ansøgeren har brug for en personlig assistent, som holder opsyn med borgeren, og som sørger for, at han ikke falder i søvn, eller som sørger for at vække ham, når han falder i søvn.

Ankestyrelsen er ud fra de lægelige oplysninger på sagen enig i, at der er tale om en varig og betydelig fysisk funktionsnedsættelse.

Vi har videre vurderet, at assistenten skal bistå med funktioner, der følger af beskæftigelsen, og at ansøgeren på grund af funktionsnedsættelsen har behov for personlig assistance til disse funktioner.

Vi har endvidere vurderet, at erhvervet er foreneligt med funktionsnedsættelsen, da ansøgeren kun skal have hjælp til at holde sig vågen, og således selv kan udføre den indholdsmæssige del af arbejdet med montage. Den personlige assistance får dermed heller ikke karakter af vikardækning eller almindelig medhjælp.

Endelig har vi vurderet, at det bevilgede antal timer på 10 timer om ugen er i overensstemmelse med reglerne. Ansøgeren er ansat 37 timer pr. uge.

Sag nr. 84

Ansøgeren har fra januar 2011 fået genbevilget personlig assistance i forbindelse med sit arbejde som folkeskolelærer.

Ansøgeren er i fleksjob 13,5 timer om ugen.

Ansøgeren lider af psoriasisgigt i skuldre, håndled, fingerled, fødder og tæer, som begrænser ansøgerens hånd- og gangfunktion. Der foreligger lægelig dokumentation for, at lidelsen er varig. Det fremgår af lægeerklæring af april 2009, at gigtsygdommen giver udtalte funktionsbegrænsninger, og at der er tale om en kronisk lidelse, samt at der ikke kan forventes forbedring.

Ansøgeren har brug for hjælp til at klare de fysiske opgaver som består i gårdvagter, kopiering, transport af materiale, oprydning m.v.

Ankestyrelsen er ud fra de lægelige oplysninger på sagen enig i, at der er tale om en varig og betydelig fysisk funktionsnedsættelse.

Vi har videre vurderet, at assistenten skal bistå med funktioner, der følger af beskæftigelsen, og at ansøgeren på grund af funktionsnedsættelsen har behov for personlig assistance til disse funktioner.

Vi har endvidere vurderet, at erhvervet er foreneligt med funktionsnedsættelsen, da ansøgeren selv kan udføre den væsentligste del af arbejdet som folkeskolelærer, idet hun selv står for selve undervisningen af børnene. Den personlige assistance får dermed heller ikke karakter af vikardækning eller almindelig medhjælp.

Endelig har vi vurderet, at det bevilgede antal timer på 6 timer om ugen er i overensstemmelse med reglerne. Ansøgeren er ansat 13,5 timer pr. uge.

2.3 Sagens oplysning

2.3.1 I hvilket omfang er sagen oplyst

I 71 procent af sagerne, svarende til 99 sager, er sagen oplyst i tilstrækkeligt omfang, jf. tabel 2.2.

Tabel 2.2 I hvilket omfang er sagen oplyst?

	Antal	Pct.
Ingen oplysninger mangler	63	45
Enkelte mindre væsentlige oplysninger mangler	36	26
Flere og/eller væsentlige oplysninger mangler	25	18
Afgørende oplysninger mangler	15	11
I alt	139	100

Ankestyrelsen har vurderet, at der mangler væsentlige eller afgørende oplysninger i 29 procent af sagerne, svarende til 40 sager.

Det betyder, at 29 procent af sagerne er så utilstrækkeligt oplyst, at de af den grund ville være blevet hjemvist eller ændret, hvis sagen var behandlet af Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg.

Ankestyrelsen anbefaler, at jobcentrene sikrer sig, at de har det nødvendige grundlag for at træffe de rigtige afgørelser.

Ankestyrelsen anbefaler, at jobcentrene sikrer sig, at alle de oplysninger, der ligger til grund for afgørelsen, er at finde på sagen.

Vi bemærker, at i 40 ud af de i alt 67 sager, der enten ville være blevet hjemvist eller ændret, jf. afsnit 2.2.1, er afgørelserne blevet vurderet til at være forkerte på grund af et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag. Det svarer til 60 procent af de forkerte afgørelser. Det er således sagens utilstrækkelige oplysningsgrundlag, der er hovedårsag til, at sagerne enten ville være blevet hjemvist eller ændret.

Når vi har vurderet, at der mangler væsentlige eller afgørende oplysninger, skyldes det, at der har manglet oplysninger om funktionsnedsættelsen, assistentens opgaver, ansøgerens beskæftigelse og/eller beskæftigelsens omfang.

I de sager, hvor der mangler oplysninger om funktionsnedsættelsen, består manglerne enten i, at der helt mangler lægelige oplysninger på sagen, at de foreliggende lægelige oplysninger er utilstrækkelige, eller ikke er tilstrækkeligt aktuelle.

Vi skal i den forbindelse bemærke, at manglende lægelige oplysninger ikke i sig selv har bevirket, at vi har fundet, at der mangler væsentlige eller afgørende oplysninger. Det afhænger af en konkret vurdering af lidelsens art og sagens oplysningsgrundlag i øvrigt, om lægelige oplysninger er påkrævet i den enkelte sag. Det fremgår også af de ovennævnte eksempler.

Vi bemærker hertil, at der ikke i reglerne er krav om, at jobcentrene indhenter lægelige oplysninger i hver enkelt sag. Eksempelvis kan der være tilfælde, hvor funktionsnedsættelsen er så åbenbar, at kommunen med tilstrækkelig sikkerhed kan konstatere dette, for eksempel i forbindelse med et møde med ansøger. Det vil dermed afhænge af en konkret vurdering i hver enkelt sag, om indhentelse af lægelige oplysninger er påkrævet for at kunne vurdere, om funktionsnedsættelsen er varig og betydelig.

I de tilfælde, hvor der mangler oplysninger om funktionsnedsættelsen er det vanskeligt at vurdere, om der er tale om en varig og betydelig funktionsnedsættelse, ligesom det i nogle tilfælde ligeledes kan være vanskeligt at vurdere, om assistenten skal bistå med funktioner, som ansøgeren på grund af funktionsnedsættelsen har behov for særlig personlig bistand til.

I de sager, hvor der mangler oplysninger om assistentens opgaver, består manglerne enten i, at der helt mangler en beskrivelse af, hvad assistenten skal bistå med, eller at

assistentens opgaver er for overordnet beskrevet i forhold til ansøgerens arbejdsopgaver, så man ikke deraf kan udlede, hvori bistanden nærmere består.

I flere af sagerne foreligger der oplysninger om, hvilke arbejdsopgaver ansøgeren selvstændigt kan varetage, kan varetage med støtte og ikke kan varetage/deltage i, men man kan sjældent ud fra denne beskrivelse alene udlede, hvad assistenten skal bistå med i forhold til de enkelte arbejdsopgaver.

I de tilfælde, hvor der både mangler oplysninger om ansøgerens beskæftigelse, herunder en beskrivelse af ansøgerens arbejdsopgaver, og oplysninger om assistentens opgaver, herunder hvad assistenten skal bistå med af funktioner i forhold til ansøgerens konkrete arbejdsopgaver, kan det være vanskeligt at vurdere, om der er tale om bistand til funktioner, der følger af beskæftigelsen, om erhvervet er foreneligt med funktionsnedsættelsen, og om assistancen reelt får karakter af medhjælp/vikardækning.

I de sager, hvor der mangler oplysninger om ansøgerens beskæftigelse, består manglerne typisk i, at der mangler oplysninger om, hvad jobbet nærmere indebærer, herunder hvilke konkrete arbejdsopgaver ansøgeren varetager. Man kan f.eks. sjældent ud fra en stillingsbetegnelse alene udlede, hvilke arbejdsopgaver ansøgeren varetager. Tilsvarende er det vanskeligt at udlede, hvilke funktioner, der søges om personlig assistance til.

Ankestyrelsen anbefaler, at jobcentrene i hvert enkelt tilfælde sørger for at have tilstrækkelige oplysninger om

- ansøgerens arbejdsopgaver,
- hvilke arbejdsopgaver ansøgeren selvstændigt kan varetage,
- hvilke arbejdsopgaver ansøgeren kan varetage med støtte
- hvilke arbejdsopgaver ansøger ikke kan deltage i og
- hvad assistenten skal bistå med i forhold til de enkelte arbejdsopgaver

2.3.2 Eksempler på afgørelser, hvor vi har fundet, at der mangler oplysninger om funktionsnedsættelsen (lægelige oplysninger)

Helt manglende lægelige oplysninger:

Sag nr. 9

En kvinde, som arbejder som køkkenmedhjælper, har fra februar 2011 fået genbevilget personlig assistance.

Det fremgår af et tidligere ansøgningskema, at ansøgeren er meget impulsstyret og har svært ved at overskue arbejdsopgaver, hvis de ikke på forhånd er nøje skitseret og planlagt, og at ansøgeren har behov for en til at guide hende igennem opgaverne, når der opstår tvivl om udførelsen af dem.

Det fremgår af et journalnotat, at ansøgeren er "psykisk syg".

Ankestyrelsen finder, at der mangler oplysninger om funktionsnedsættelsen for at kunne vurdere, om lidelsen er varig og betydelig, og for at kunne vurdere, om der er tale om bistand til funktioner, som den pågældende på grund af funktionsnedsættelsen har behov for særlig personlig assistance til.

Sag nr. 94

En kvinde, som arbejder som social- og sundhedshjælper, har fra januar 2011 fået genbevilget personlig assistance til tunge løft samt forflytninger.

Der foreligger et journalnotat fra et besøg på ansøgerens arbejdsplads, hvor ansøger har oplyst, at hun gennem flere år har døjet med venstre skulder. Dette har gjort, at hun ofte har fået blokader ved egen læge. Derudover er der ikke andet at gøre end at holde skulderen i ro, indtil smerterne forsvinder. Ansøgeren har endvidere oplyst, at det går godt i perioder, hvor der ikke er så travlt, og hvor der ikke er så mange fysisk belastende beboere i afdelingen.

Ankestyrelsen finder, at der i det konkrete tilfælde er behov for en sagkyndig vurdering af funktionsnedsættelsens omfang og karakter for at kunne vurdere, om lidelsen er varig og betydelig.

Sag nr. 8

En mand, som arbejder som dommer, har fra september 2010 fået genbevilget personlig assistance til manuel skrivning samt flytning af ting.

Det fremgår af et journalnotat, at ansøgeren har et fysisk handicap. Derudover fremgår det ikke, hvad det fysiske handicap nærmere består i.

Den oprindelige ansøgning tilbage fra 1994 er ikke medsendt.

Ankestyrelsen finder, at der mangler oplysninger om funktionsnedsættelsen for at kunne vurdere, dels om funktionsnedsættelsen er varig og betydelig, og dels om der er tale om bistand til funktioner, som ansøgeren på grund af funktionsnedsættelsen har behov for særlig assistance til.

Uaktuelle/utilstrækkelige lægelige oplysninger:**Sag nr. 133**

En kvinde, som arbejder som socialkonsulent på et revacenter, har fra januar 2008 fået genbevilget personlig assistance til det daglige skrivearbejde på computeren.

Ansøgeren har i tillæg til ansøgningsskemaet oplyst, at hun har nedsat kraft og smerter i skuldre, nakke og albuer, samt snurrende fornemmelser og smerter i hænder og arme. Hun har oplyst, at lægen har diagnosticeret det som syerskeskuldre samt tennisalbue i begge sider.

Der foreligger på sagen lægelige oplysninger tilbage fra 1994 (fra reumatologisk ambulatorium). Heraf fremgår det, at ansøgeren var blevet vurderet af en reumatolog, der ikke fandt nogen specifik lidelse, og at der var taget prøver uden positiv fund. Det fremgår videre, at ansøgeren ifølge egen læge har gennemgået undersøgelser, som alle har været normale, herunder diverse røntgenundersøgelser.

Ankestyrelsen finder, at man ikke ud fra de foreliggende lægelige oplysninger kan konstatere, at der er tale om en varig og betydelig funktionsnedsættelse.

Vi finder, at der er behov for nyere lægelige vurderinger.

Sag nr. 90

En mand, som arbejder som smed, har fra januar 2011 fået genbevilget personlig assistance til længere tids arbejde med større ting på værkstedet, herunder jernkonstruktioner m.v., samt større ting ud af huset, herunder løft af materialer m.v.

Ansøgeren har på ansøgningsskemaet oplyst, at han har dårlig bevægelse og gang som følge af en brækket hæl.

Det fremgår af lægeattest fra juli 2007, at ansøgeren i 2004 pådrog sig et knoglebrud (knusningsfraktur) i hælbenet efter et fald, og at ansøgeren efterfølgende har haft smerter i foden ved gang og i stående stilling samt i siddende og liggende stilling. Det fremgår endvidere, at tilstanden er stationær, og at ansøgeren har et skånehensyn at tilgodese.

Kommunens lægekonsulent har i notat fra juli 2007 vurderet, at lidelsen meget vel kan begrunde et vist skånebehov overfor langvarigt gående og stående arbejde, især med vægtbelastning og et skånebehov overfor arbejde i hug- og knæsiddende stilling. Som følge heraf, vurderer lægekonsulenten, at lidelsen i forhold til hans arbejdsfunktioner som smedemester muligvis godt kan udgøre et betydeligt handicap. Lægekonsulenten skriver, at den foreliggende helbredsdocumentation er spinkel, og at en mere uddybende

beskrivelse af helbredsforholdene kunne sikres ved en ortopædkirurgisk speciallægeundersøgelse.

Ankestyrelsen finder, at funktionsnedsættelsen ud fra de foreliggende oplysninger må anses for varig, men at man ikke på baggrund af de foreliggende lægelige oplysninger kan vurdere, om funktionsnedsættelsen er betydelig. Der er behov for yderligere sagkyndig vurdering af funktionsnedsættelsens omfang, herunder konkrete skånehensyn.

2.3.3 Eksempler på afgørelser, hvor vi har fundet, at der mangler oplysninger om assistentens opgaver

Sag nr. 28a

En selvstændig automekaniker har fra november 2010 fået bevilget personlig assistance.

Borgeren har en lungefunktionsnedsættelse, som skyldes adipositas og let KOL.

Der foreligger ikke noget udfyldt ansøgningskema på sagen.

Det fremgår af et journalnotat, at ansøgeren helbredsmæssigt har problemer med at stå foroverbøjet, være i sammenkrøbede stillinger, ligge på knæ, løfte, håndtere værktøj og arbejde, hvor pulsen stiger f.eks. ved brug af hammer. Endvidere fremgår det, at det er de fysiske opgaver, der volder de fleste problemer, men at ansøgeren også får hjælp af de ansatte til indtastninger i computeren i ny og næ.

Ankestyrelsen finder, at der mangler oplysninger om, hvad assistenten skal bistå ansøgeren med i forhold til ansøgerens konkrete arbejdsopgaver.

Sag nr. 14

En selvstændig gartner har fra september 2010 fået genbevilget personlig assistance.

Ansøgeren lider af slidgigt i rygsøjlen med smerter i nakke, skuldre og ryg til følge.

Af journalnotat fra juli 2008 fremgår en liste over ansøgerens tidligere arbejdsopgaver, nuværende arbejdsopgaver samt arbejdsopgaver han slet ikke kan varetage.

Hverken de tidligere ansøgningskemaer eller det aktuelle ansøgningskema indeholder oplysninger om, hvad assistenten skal bistå med.

Ankestyrelsen finder, at man ikke på det foreliggende grundlag kan udlede, hvad assistenten skal bistå ansøgeren med af funktioner i forhold til ansøgerens konkrete arbejdsopgaver.

Sag nr. 82

En selvstændig tømrer og snedker har fra januar 2011 fået bevilget personlig assistance.

Ansøgeren lider af kroniske rygsmerter efter en arbejdsulykke.

Ansøgeren har på "Hjælpekema til brug ved ansøgninger om personlig assistance" i forhold til arbejdsopgaver angivet, hvad han selvstændigt kan, hvad han kan med støtte, og hvad han ikke kan deltage i.

Det fremgår hverken af ansøgningskemaet eller af sagens oplysninger i øvrigt, hvad assistenten skal bistå med.

Ankestyrelsen finder, at man ikke på det foreliggende grundlag kan udlede, hvad assistenten skal bistå ansøgeren med af funktioner i forhold til ansøgerens konkrete arbejdsopgaver.

2.3.4 Eksempler på afgørelser, hvor vi har fundet, at der mangler flere typer af oplysninger

Sag nr. 51

En kvinde, som arbejder på et sygehus, har fra juli 2010 fået bevilget personlig assistance. 80 procent af tiden arbejder hun i ambulatoriet og den resterende tid på sengeafsnittet.

Ansøgeren er opereret for brystkræft og har følger i form af kronisk lymfeødem i den ene arm.

Ansøgeren har brug for hjælp til arbejdet på sengeafsnittet på grund af for store belastninger i armen.

Der foreligger ikke noget ansøgningskema på sagen.

Ankestyrelsen finder, at der mangler oplysninger om, hvilke arbejdsopgaver ansøgeren varetager på sengeafsnittet, og hvad assistenten skal bistå ansøgeren med i forhold til ansøgerens konkrete arbejdsopgaver.

Sag nr. 143

En selvstændig automekaniker har fra november 2010 fået bevilget personlig assistance.

Ansøgeren lider af funktionsnedsættelse i hjerte og lunger, og han har haft flere indlæggelser og operationer som følge heraf.

Det fremgår af et journalnotat, at ansøgeren deltager i det mekaniker arbejde, som han kan, herunder henter reservedele, kører biler til syn m.v.

Der foreligger ikke et ansøgningskema på sagen.

Ankestyrelsen finder, at der mangler nærmere oplysninger om, hvilke arbejdsopgaver ansøgeren varetager som mekaniker, og hvad assistenten skal bistå ansøgeren med i forhold til ansøgerens konkrete arbejdsopgaver.

Sag nr. 56

Sagen omhandler en kvinde, som fra december 2010 har fået genbevilget personlig assistance.

Der foreligger ikke noget ansøgningskema på sagen.

Det fremgår af afgørelsen, at ansøgeren har et synshandicap.

Der mangler oplysninger om ansøgerens beskæftigelse, assistentens opgaver og funktionsnedsættelsens karakter.

Ankestyrelsen har således ikke på det foreliggende grundlag kunnet vurdere, om ansøgeren opfylder betingelserne for ret til personlig assistance.

Sag nr. 46

En kvinde, som er ansat i et fleksjob på en produktionsskole, har fra januar 2010 fået bevilget personlig assistance.

Ansøgeren har et fysisk handicap i form af, at hun har fået amputeret højre ben over knæet.

Ankestyrelsen finder, at der mangler oplysninger om, hvad ansøgerens job består i, samt oplysninger om, hvad assistenten skal bistå med.

Sag nr. 79

En mand, som arbejder som møbelsnedker, har fra januar 2011 fået genbevilget personlig assistance.

Ansøgeren har som følge af en arbejdsulykke i 2007 fået amputeret venstre pegefinger og det meste af venstre langfinger.

Det fremgår af et tidligere ansøgningskema, at ansøgerens arbejdsopgaver består i møbelsnedkerarbejde, herunder forskellige arbejdsprocesser ved færdiggørelse af bordplader. Det fremgår endvidere, at assistenten skal aflaste i forhold til fin-motorisk arbejde.

Ansøgeren har vanskeligt ved tunge løft, alle finmotoriske opgaver, opgaver der indebærer belastning af hænderne over længere tid samt knibtangsbevægelser.

Ankestyrelsen finder, at der mangler oplysninger om, hvilke arbejdsfunktioner ansøgeren varetager, samt oplysninger om, hvad assistenten skal bistå med af funktioner i forhold til ansøgerens arbejdsopgaver.

Det fremgår af jobcenterets afgørelse, at bevillingen vil blive revurderet, når den lægelige dokumentation for nedsat arbejdsevne foreligger.

Vi skal i forhold til jobcenterets afgørelse bemærke, at der ikke i reglerne er hjemmel til at bevilge personlig assistance som en midlertidig løsning, indtil en nærmere afklaring af lidelsen foreligger, hvis ikke lidelsen kan anses for varig og betydelig på det foreliggende grundlag.

2.4 Kommunernes vurdering af varig og betydelig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse

I 82 procent af sagerne, svarende til 114 sager, er betingelsen om, at der skal være tale om en varig og betydelig funktionsnedsættelse, opfyldt, jf. tabel 2.3.

Tabel 2.3 Er lovens bestemmelse om varig og betydelig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse opfyldt (i lovens § 4)?

	Antal	Pct.
I høj grad	67	48
I nogen grad	47	34
I ringe grad	18	13
Nej	7	5
I alt	139	100

Det fremgår af lovens § 4 og bekendtgørelsens § 10, at det er en forudsætning for at bevilge personlig assistance, at ansøgeren har en varig og betydelig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse.

De personer, der blandt andet er omfattet af loven, er synshandicappede, ordblinde, hørehandicappede og andre med en betydelig nedsat fysisk funktion.

Ligeledes omfatter loven personer med en psykisk funktionsnedsættelse i form af sindslidelse, og personer med en kognitiv funktionsnedsættelse i form af en hjerneskade eller et udviklingshandicap, herunder personer med blandt andet ADHD, hjerneskader, sindslidelser eller udviklingshæmmede.

Der foreligger ikke en udtømmende liste over diagnosegrupper, der kan få tilknyttet en personlig assistance. Det er derfor væsentligt at bemærke, at der skal foretages en konkret og individuel vurdering i hvert enkelt tilfælde.

I tilfælde hvor der er tvivl om, hvorvidt ansøgeren er omfattet af målgruppen for loven, kan jobcenteret indhente lægelige oplysninger om funktionsnedsættelsen, der kan indgå i vurderingen af, om ansøgeren er omfattet af målgruppen for loven. Dette fremgår af bemærkningerne til loven. Det er i den forbindelse vigtigt at bemærke, at der ikke i reglerne er krav om indhentelse af lægelige oplysninger i alle sager.

Varig funktionsnedsættelse betyder, at funktionsnedsættelsen ikke er af en midlertidig og forbigående karakter. Der kan således ikke ydes tilskud til personlig assistance for personer, der pådrager sig for eksempel en midlertidig depression, der ikke har varige følgevirkninger, eller for eksempel erhverver sig en hjerneskade, hvor skaderne forsvinder ved genoptræning.

Vi har i et par sager kunnet konstatere, at jobcenteret har bevilget personlig assistance i tilfælde, hvor jobcenteret har afventet yderligere afklaring af lidelsen. Vi skal hertil bemærke, at der ikke i reglerne er hjemmel til at bevilge personlig assistance som en midlertidig løsning, indtil en nærmere afklaring af lidelsen foreligger, hvis ikke lidelsen på det foreliggende grundlag kan anses for varig og betydelig. Vi henviser til sag nr. 38, afsnit 2.4.1.

Ligeledes har jobcenteret bevilget personlig assistance i tilfælde, hvor ansøgeren er sygemeldt, og hvor ansøgeren dermed i en kortere eller længere periode ikke kan klare alle funktionerne i arbejdet, men hvor prognosen er god, og sigtet er en fuld raskmelding. Her bruges assistanceordningen fejlagtigt til at få ansøgeren raskmeldt, så ansøgeren kan fastholde sit arbejde. Dette er ikke i overensstemmelse med reglerne, da der i sådanne tilfælde ikke er tale om en varig funktionsnedsættelse. Vi henviser til sag nr. 62, afsnit 2.4.1.

Vi har også i et par sager kunnet konstatere, at jobcenteret har bevilget personlig assistance for at forebygge, at ansøgeren enten pådrager sig en lidelse, eller at lidelsen forværres/bliver kronisk. Det er ikke i overensstemmelse med reglerne at anvende assistanceordningen som en forebyggende foranstaltning. Vi henviser til sag nr. 3 og sag nr. 115, afsnit 2.4.1.

Vi skal bemærke, at vi har vurderet funktionsnedsættelsen i forhold til det konkrete erhverv, der er ansøgt om personlig assistance til. Vi har således vurderet, om funktionsnedsættelsen kan anses for varig og betydelig i forhold til det pågældende erhverv. Vi henviser til sag nr. 6 og sag nr. 52, afsnit 2.4.2.

Ankestyrelsen anbefaler, at jobcentrene er opmærksomme på, at personlig assistance kun kan bruges ved varige funktionsnedsættelser.

2.4.1 Eksempler på sager, hvor vi har fundet, at der ikke er tale om en varig og betydelig funktionsnedsættelse

Sag nr. 38

En selvstændig erhvervsdrivende, som har sit eget IT-firma, hvor han udvikler IT-produkter blandt andet hjemmesider, har fra december 2010 fået bevilget personlig assistance.

Ansøgeren har brug for hjælp til større skriveopgaver samt de fysiske funktioner, herunder at bære udstyr og pakker samt andre forefaldende opgaver.

Det fremgår af et journalnotat, at ansøgeren har fået stillet diagnosen Guilla-Barres syndrom. Det fremgår videre, at det er en neurologisk sygdom, der medfører føleforstyrrelser i kroppen, og at det endnu ikke er afklaret, om det er en kronisk lidelse, men at ansøgeren går til undersøgelser på hospitalet og afventer MR-scanning.

En hospitalsoverlæge har i september 2010 skrevet, at ansøgerens arbejdsevne aktuelt er 50 procent af hans normale arbejdsevne, men at den indenfor kommende måneder må forventes at stige ikke uvæsentligt.

Jobcenteret har bevilget personlig assistance i foreløbigt 6 måneder. Jobcenteret begrundet bevillingsperioden med, at lidelsen ikke er stationær, og at der derfor skal foretages en lægelig opfølgning.

Ud fra de lægelige oplysninger på sagen finder Ankestyrelsen, at lidelsen ikke kan anses for varig på bevillingstidspunktet.

Vi skal i forhold til jobcenterets afgørelse bemærke, at der ikke i reglerne er hjemmel til at bevilge personlig assistance som en midlertidig løsning, indtil en nærmere afklaring af lidelsen foreligger, hvis ikke lidelsen kan anses for varig og betydelig på det foreliggende grundlag.

Da jobcenteret vurderer, at lidelsen på bevillingstidspunktet ikke er stationær, er bevillingen ikke i overensstemmelse med reglerne.

Sag nr. 62

En selvstændig tømrer har fra den 20. april 2011 fået bevilget personlig assistance.

Ansøgeren har lænderygsmerter efter en faldulykke i 1993. Det fremgår af en genoptræningsplan, at ansøgeren siden ulykken i 1993 har haft rygsmerter, men at han har kunnet håndtere smerterne med motion og øvelser. Smerterne er dog i løbet af 2010 taget til, og ansøgeren har derfor sygemeldt sig delvist. En scannet i 2011 har vist lette degenerative forandringer i lænden.

Diagnose: uspecifikke rygsmerter. Lægerne vurderer, at de degenerative forandringer kan være medvirkende årsag til smerterne.

Det fremgår af oplysningerne på sagen, at ansøgerens smerter varierer.

Det fremgår af journalnotat af 20. januar 2011, at der skal følges op på den delvise raskmelding med henblik på, om det udvikler sig mod fuld raskmelding.

Jobcenteret besøgte ansøgerens arbejdsplads den 11. april 2011, og det fremgår af journalnotat af samme dato, at ansøgeren p.t. arbejder 15 timer om ugen, og at han oplyser, at der er en lille bedring i forhold til mødet for 2 måneder siden. Det fremgår videre af journalnotatet, at ansøgeren ønsker at "komme i gang" og er indstillet på at anvende personlig assistance. Endvidere fremgår det af journalnotatet, at det er aftalt, at ansøgeren delvis raskmeldes og bevilges 20 timers personlig assistance om ugen, og at der er en forventning om en tilpasning/færre timer på sigt.

Vi finder, at der ikke på det foreliggende grundlag kan anses for at være tale om en varig funktionsnedsættelse.

Sag nr. 3

En kvinde, som er i gang med en Ph.d.-afhandling, har fra november 2010 fået bevilget personlig assistance.

Ansøgeren har søgt om hjælp til at udføre laboratorieforsøgene i det sidste halve år af hendes Ph.d.

Det fremgår af ansøgningseskemaet, at ansøgeren har vævstypen HLA-B27, hvilket medfører øget risiko for gigtbetændelse. Ansøgeren har oplyst, at gigtbetændelsen kan udløses af kontakt med f.eks. salmonella, som indgår i det eksperimentelle arbejde.

Gigtbetændelsen kan optræde i flere led i én til flere uger efter en infektion. Hos de fleste patienter forsvinder symptomerne i løbet af nogle måneder uden anden behandling end aflastning og eventuelt smertestillende lægemidler, men 10-20 procent får blivende ledgener. Der er en øget risiko for nye anfald efter nye infektioner.

Ankestyrelsen finder, at en øget risiko for gigtbetændelse, ikke udgør en varig og betydelig funktionsnedsættelse.

Der kan ikke efter reglerne ydes personlig assistance med et forebyggende sigte.

Sag nr. 115

En selvstændig erhvervsdrivende med egen gård, økologisk gartneri og gårdbutik har fra september 2009 fået bevilget personlig assistance.

Ansøgeren har brug for hjælp til optagning og pakning af grøntsager og rodfrugter m.v., gravning af drivhus, sortering af kartofler, udkørsel af tunge varer og store leverancer, herunder øl, sodavand, mælk, kasser med frugt og grønt, samt rengøring.

Det fremgår af ansøgningskemaet, at ansøgeren har ryg- og nakkeproblemer på grund af slitage.

Det fremgår af en specifik helbredsattest fra september 2009, at røntgenbillede af nakken viser normale forhold, og at der ikke er klinisk mistanke om, at der skulle være tale om diskusprolaps. Det konkluderes, at der er tale om overbelastningsrelaterede smerter fra nakke og skulder, der stråler ud i venstre arm. Det fremgår videre, at ansøgeren er påbegyndt muskelstabiliserende træning, som har gjort hende næsten smertefri, så længe hun ikke overbelaster. Endelig fremgår det, at der er håb om bedring i forhold til smerterne, og at hun formentlig efterhånden vil kunne varetage flere af opgaverne i gartneriet, dog er det næppe realistisk, at hun kan vende tilbage til fuldtidsarbejde.

Ud fra de lægelige oplysninger på sagen finder Ankestyrelsen, at lidelsen ikke kan anses for at være varig og betydelig.

Der kan ikke efter reglerne ydes personlig assistance med et forebyggende sigte, herunder for at forebygge diskusprolaps eller lignende.

Sag nr. 120

En kvinde, som arbejder som folkeskolelærer, har fra november 2010 fået bevilget personlig assistance.

Ansøgeren underviser på en skole i både boglige og kreative fag. Hun har brug for hjælp til: billedkunstundervisning, kopiering af materialer, løft af materialer, gårdvagtfunktion og praktisk hjælp til eleverne. Hun kan godt selv varetage selve undervisningsfunktionen.

Ansøgeren har dårlig ryg. Hun er i april 2010 blevet opereret for diskosprolaps i ryggens lændedel, men der er efter operationen konstateret to nye diskosprolaps også i ryggens lændedel. Hun går til genoptræning tre gange om ugen for at forbedre ryggens funktionsniveau.

Det fremgår af statusattest af 3. september 2010, at der er bedring i tilstanden, og at lægen på dette tidspunkt har vanskeligt ved at vurdere, hvorvidt ansøgeren vil have behov for fortsat hjælp til de pågældende arbejdsfunktioner. Lægen tilråder dog, at ansøgeren fremover skåner sin ryg bedst muligt.

Ud fra de lægelige oplysninger finder Ankestyrelsen, at ansøgerens ryglidelse ikke kan anses for varig på tidspunktet for bevillingen.

Sag nr. 28

En mand, som arbejder som elektriker, har fra februar 2011 fået bevilget personlig assistance.

Ansøgeren har brug for hjælp til de fysisk krævende arbejdsopgaver.

Ansøgeren var udsat for en arbejdsskade i 2010, hvor der væltede en jerngavl, der var 1,80 m. høj og vejede 20,9 kg., ned i baghovedet på ham. Ansøgeren har følger i form af tinnitus, hovedpine, nakkesmerter samt hukommelses- og koncentrationsbesvær.

Det fremgår af speciallægeerklæring fra september 2010, at ansøgerens prognose vurderes som god, men at det kan tage mange måneder, før han er kommet sig helt. Det fremgår endvidere, at der er tale om formentlig midlertidige skånehensyn, og at der formentlig ikke er tale om varige mén eller varigt erhvervsevnetab. Det konkluderes, at der over tid er udsigt til bedring af tilstanden.

Ud fra de lægelige oplysninger på sagen finder Ankestyrelsen, at ansøgerens tilstand ikke kan anses for varig.

Sag nr. 63

En selvstændig pizzabager har fra april 2011 fået bevilget personlig assistance.

Ansøgeren har brug for hjælp til varemottagelse samt fremstilling og udrulning af dej.

Det fremgår af et journalnotat fra januar 2011, at ansøgeren har smerter i nakke, skulder og ryg. Han er opereret i venstre skulder i august 2010, og går til genoptræning to gange om ugen. Ansøgeren har efter operationen fået en blokade, som ikke har haft nogen virkning.

Det fremgår af journal fra Rygcenteret, at der ikke er tale om diskusprolaps, men lettere degenerative forandringer. Ansøgeren er anbefalet træning af ryggen samt øvelser i forhold til skulderen med henblik på stabilisering/bedring.

Ud fra oplysningerne på sagen finder Ankestyrelsen, at der ikke er tilstrækkelig dokumentation for, at lidelsen er varig og betydelig.

2.4.2 Eksempler på sager, hvor vi har fundet, at der er tale om en varig og betydelig funktionsnedsættelse

Sag nr. 6

En kvinde, som arbejder som køkkenassistent, har fra juli 2010 fået bevilget personlig assistance.

Ansøgeren har fået konstateret dobbeltsidigt carpaltunnelsyndrom, dog mest udtalt på højre side (højre arm og hånd).

Det fremgår af ansøgningskemaet, at ansøgerens arbejde består i at udføre køkken-kantine-arbejde, hvor hun laver smørebrød og andre frokostretter. Endvidere fremgår det, at assistenten skal bistå ansøgeren med løfteopgaver som f.eks. at bære brød fra og til ovn eller at bringe varer frem og tilbage mellem køkkenet og lagerområdet.

Ansøgeren er i fleksjob 12,5 timer om ugen, og har fået bevilget assistance 2 timer om ugen.

Vi finder, at ansøgerens funktionsnedsættelse må anses for varig og betydelig i forhold til det konkrete erhverv som køkkenassistent.

Sag nr. 52

En kvinde, som arbejder som kok, har fra februar 2010 fået bevilget personlig assistance.

Ansøgeren har brug for hjælp til at betjene pålægsmaskinen, smøre brød, snitte hårde grøntsager, røre og piske f.eks. sovs, spule opvasken og vaske gulv.

Ansøgeren lider af en betændelsestilstand i højre skulder, som giver mange smerter. Det fremgår af en statusattest fra oktober 2009, at ansøgeren har udviklet en lettere irritation i en slimsæk i højre skulder, men at der må være mulighed for, at lidelsen går i sig selv, hvis hun ikke fortsætter den ensidige belastning af skulderen. Lidelsen vurderes som arbejdsbetinget. Lægen anbefaler, at ansøgeren undgår arbejdsopgaver, der forværrer smerterne.

Det fremgår af et journalnotat, at ansøgeren i sin sommerferie på to uger oplevede en svag bedring af tilstanden.

Vi finder, at ansøgerens funktionsnedsættelse må anses for varig og betydelig i forhold til det konkrete erhverv som kok.

2.5 Kommunernes vurdering af det formålstjenlige i at lade den handicappede fortsætte i erhvervet

2.5.1 Vurderingen af, om assistenten skal bistå med funktioner, der følger af beskæftigelsen, og som den pågældende på grund af funktionsnedsættelsen har behov for særlig personlig assistance til

I 67 procent af sagerne, svarende til 93 sager, er betingelsen om, at der skal være tale om bistand med funktioner, der følger af beskæftigelsen, og som den pågældende på grund af funktionsnedsættelsen har behov for særlig bistand til, opfyldt, jf. tabel 2.4.

Tabel 2.4 Skal assistenten bistå personen med funktioner, der følger af beskæftigelsen og som den pågældende på grund af funktionsnedsættelse har behov for særlig personlig assistance til? (lovens § 6, stk. 2)

	Antal	Pct.
I høj grad	49	35
I nogen grad	44	32
I ringe grad	28	20
Nej	18	13
I alt	139	100

Vi har således fundet, at betingelsen om, at der skal være tale om bistand med funktioner, der følger af beskæftigelsen, og som den pågældende på grund af funktionsnedsættelsen har behov for særlig bistand til, ikke er opfyldt i 33 procent af sagerne, svarende til 46 sager. I en del af disse sager skyldes resultatet, at der mangler oplysninger om beskæftigelsen, funktionsnedsættelsen eller/og assistentens opgaver.

Det følger af lovens § 6, stk. 2, og bekendtgørelsens § 13, stk. 1, at den personlige assistent skal bistå med funktioner, der følger af beskæftigelsen, og som den pågældende på grund af funktionsnedsættelsen har behov for særlig personlig assistance til.

Den personlige assistent kan bistå den handicappede person med de arbejdsfunktioner, der er en naturlig følge af ansættelsen.

Det er ifølge reglerne et krav, at assistenten skal bistå ansøgeren med funktioner. Vi har i flere sager set tilfælde, hvor assistenten ikke skulle bistå med funktioner, men reelt overtage ansøgerens arbejdsfunktioner. Dette er ikke i overensstemmelse med reglerne, da assistenten i sådanne tilfælde i stedet får karakter af medhjælp/vikardækning. Vi henviser til afsnit 2.5.3 nedenfor.

I de tilfælde, hvor der er bevilget personlig assistent til arbejdsfunktioner, som ansøgeren ikke selv kan varetage/ikke selv kan deltage i, er der stor risiko for, at assistenten reelt kommer til at overtage de pågældende arbejdsfunktioner, og at der dermed ikke er tale om "bistand" i lovens forstand.

2.5.2 Vurdering af, om erhvervet er foreneligt med funktionsnedsættelsen

I 84 procent af sagerne, svarende til 116 sager, er betingelsen om, at erhvervet skal være foreneligt med funktionsnedsættelsen, opfyldt, jf. tabel 2.5.

Tabel 2.5 Er erhvervet foreneligt med funktionsnedsættelsen? (bkg. § 14, stk. 1)

	Antal	Pct.
I høj grad	36	26
I nogen grad	80	58
I ringe grad	15	11
Nej	8	6
I alt	139	100

Tabellen summer ikke til 100 procent på grund af afrunding.

Vi har således fundet, at betingelsen om, at erhvervet skal være foreneligt med funktionsnedsættelsen, ikke er opfyldt i 17 procent af sagerne, svarende til 23 sager. I en del af disse sager skyldes resultatet, at der mangler oplysninger om beskæftigelsen eller/og funktionsnedsættelsen.

Det følger af lovens § 6, stk. 3, og bekendtgørelsens § 14, stk. 1, at der ikke kan ydes tilskud til personlig assistance, hvis erhvervet er uforeneligt med funktionsnedsættelsen.

De praktiske arbejdsfunktioner, som den personlige assistent kan bistå med, skal ses i modsætning til de indholdsmæssige arbejdsopgaver, som den handicappede person må kunne udføre uden hjælp fra en assistent. Den handicappede person skal således selv kunne udføre det væsentligste indhold i arbejdet.

Arbejdsopgaverne må ikke være udtømt med den personlige assistents arbejde. Erhvervet vil da ikke være foreneligt med funktionsnedsættelsen.

I mange af de tilfælde, hvor assistenten helt overtager de arbejdsopgaver, der må være at betragte som erhvervets hovedopgaver, og dermed den primære del af erhvervet, eller hvor assistenten helt har overtaget størstedelen af ansøgerens arbejdsopgaver, har vi fundet, at erhvervet ikke er foreneligt med funktionsnedsættelsen.

I mange af de tilfælde, hvor ansøgeren er selvstændig erhvervsdrivende, og hvor ansøgeren kan varetage de opgaver, der følger af funktionen som selvstændig, herunder ledelsesmæssige samt administrative opgaver og lignende, har vi vurderet, at erhvervet må anses for foreneligt med funktionsnedsættelsen, uanset at ansøgeren ikke kan varetage de opgaver, der følger af selve erhvervet.

Vi har i en række sager, der vedrører pædagoger og pædagogmedhjælpere med henholdsvis slidgigt eller diskusprolaps, været i tvivl om, hvorvidt erhvervet kan anses for foreneligt med funktionsnedsættelsen. Tvivlen består i, at ansøgerne som følge af funktionsnedsættelsen ikke kan udføre rigtig mange af de praktiske arbejdsfunktioner som for eksempel løft af børn og løft af ting som borde, stole og service, på- og afklædning af børnene samt oprydning både ude og inde. Da vi ikke har noget praksis på området, har vi godkendt sagerne.

2.5.3 Vurdering af, om den personlige assistance har karakter af vikardækning eller almindelig medhjælp

I 67 procent af sagerne, svarende til 93 sager, er betingelsen om, at assistancen ikke må have karakter af vikardækning eller almindelig medhjælp, opfyldt, jf. tabel 2.6.

Tabel 2.6 Er betingelsen om, at ansættelsen af personlig assistance ikke må have karakter af vikardækning eller almindelig medhjælp opfyldt? (bkg. § 14, stk. 2)

	Antal	Pct.
I høj grad	49	35
I nogen grad	44	32
I ringe grad	29	21

Nej	17	12
I alt	139	100

Vi har således fundet, at betingelsen om, at assistancen ikke må have karakter af vikardækning eller almindelig medhjælp, ikke er opfyldt i 33 procent af sagerne, svarende til 46 sager. I en del af disse sager skyldes resultatet, at der mangler oplysninger om beskæftigelsen eller/og assistentens opgaver.

Det følger af bekendtgørelsens § 14, stk. 2, at ansættelsen af den personlige assistent ikke må have karakter af vikardækning eller almindelig medhjælp.

I mange af de tilfælde, hvor vi har fundet, at assistenten ikke bistår med, men reelt overtager en række af ansøgerens arbejdsfunktioner, har vi tillige fundet, at assistancen får karakter af vikardækning eller almindelig medhjælp, idet vi har vurderet, at assistenten derved selvstændigt kommer til at udføre de pågældende arbejdsfunktioner, mens ansøgeren varetager andre opgaver.

Ankestyrelsen anbefaler, at jobcentrene er opmærksomme på, at den personlige assistent skal bistå ansøger med at udføre arbejdsopgaverne, ikke overtage arbejdsopgaverne, det vil sige, at ansøger selv skal kunne udføre en del af hovedopgaverne i arbejdet.

2.5.4 Eksempler på sager, hvor Ankestyrelsen har fundet, at afgørelsen ville blive ændret eller sagen hjemvist

Sag nr. 130

En selvstændig erhvervsdrivende med teltudlejning, som har nedslidt hofte.

Ansøgeren er bevilget assistance til opsætning og nedtagning af telte samt andet fysisk hårdt arbejde.

Ansøgeren har på "Hjælpekema til brug ved ansøgninger om personlig assistance" oplyst, hvilke arbejdsopgaver han henholdsvis selvstændigt kan varetage, hvad han kan med støtte, og hvad han slet ikke kan.

Ansøgeren kan med støtte foretage opmåling samt lettere maskinarbejde. Han kan slet ikke deltage i opsætning og nedtagning af telte. Han kan selvstændigt varetage administrationsdelen.

Ankestyrelsen finder, at assistenten ikke kommer til at bistå ansøgeren i hans arbejdsfunktioner, men at assistenten i stedet reelt kommer til at overtage ansøgerens arbejdsopgaver med opsætning og nedtagning af telte.

Vi finder også, at erhvervet med teltudlejning i det konkrete tilfælde ikke er foreneligt med ansøgerens funktionsnedsættelse, idet vi finder, at ansøgeren på grund af funktionsnedsættelsen ikke kan anses for at kunne udføre det væsentligste indhold i arbejdet. Det væsentligste indhold i arbejdet med teltudlejning er opsætning og nedtagning af telte, hvilket ansøgeren ikke selv kan deltage i. Vi har i den forbindelse lagt vægt på oplysningerne på "Hjælpekema til ansøgning om personlig assistance".

Endelig finder vi, at den personlige assistent reelt får karakter af vikardækning, idet assistenten selvstændigt udfører en række af ansøgerens arbejdsopgaver.

Sag nr. 12

En kvinde, som arbejder som møbelpolster, har fra august 2010 fået bevilget personlig assistance.

Ansøgeren lider af bilateralt karpaltunnelsyndrom samt bilateral lateral epicondylit (tennisalbue/musearm). Hun har som følge heraf kroniske gener og varigt nedsat funktionsevne i albue og hænder og fingre.

Ansøgeren har på "Hjælpekema til brug ved ansøgninger om personlig assistance" oplyst, hvilke arbejdsopgaver hun henholdsvis selvstændigt kan varetage, hvad hun kan med støtte, og hvad hun slet ikke kan.

Ansøgeren kan med støtte foretage tilskæring af læder og stof, montering af puder, syning på maskine. Ansøgeren kan slet ikke deltage i at stole sæder, herunder at trække læderet og stoffet over sæderammerne og holde fast i læderet og stoffet for længe, lime sidekanter sammen og håndsy. Ansøgeren kan selvstændigt foretage kontrol af møblerne, skæfte læder på maskine, lime med sprøjtepistol, bestille varer, kontakt til arkitekter og underleverandører og noget syning.

Ankestyrelsen finder, at erhvervet som møbelpolster i det konkrete tilfælde ikke er foreneligt med ansøgerens funktionsnedsættelse, idet vi finder, at ansøgeren på grund af funktionsnedsættelsen ikke kan anses for at kunne udføre det væsentligste indhold i arbejdet. Det væsentligste indhold i ansøgerens arbejde som møbelpolster består i at polstre stolesæder, men ansøgeren kan ikke selv stole sæderne, herunder trække læderet og stoffet over sæderammerne. Vi har i den forbindelse lagt vægt på oplysningerne på "Hjælpekema til ansøgning om personlig assistance".

Sag nr. 47

En mand, som driver selvstændig virksomhed som håndskomager, har fra januar 2011 fået genbevilget personlig assistance.

Ansøgeren har poliofølger i skuldre, arme, hænder og fingre. Han har tiltagende smerter i begge håndled og underarme og tiltagende muskelsvaghed. Lægen vurderer, at arbejdet som handicapskomager er for hårdt fysisk, og at ansøgeren bør overveje førtidspension eller fleksjob.

Det fremgår af et tidligere ansøgningssskema, at ansøgerens arbejdsopgaver består i at lave læster og rette dem til, at lave indlæg til håndsyet fodtøj, samt at tage mål til fodtøj og indlæg. Under assistancebeskrivelsen fremgår de helt samme arbejdsopgaver.

Ansøgeren er bevilget assistance 20 timer om ugen.

På baggrund af funktionsnedsættelsens karakter, lægens vurdering af ansøgerens arbejdsevne samt beskrivelsen af ansøgerens og assistentens opgaver, finder Ankestyrelsen, at erhvervet som handicapskomager i det konkrete tilfælde ikke er foreneligt med ansøgerens funktionsnedsættelse.

Sag nr. 52

Sagen er nævnt under punkt 2.4.2.

En kvinde, som arbejder som kok, har fra februar 2010 fået bevilget personlig assistance.

Ansøgeren lider af en betændelsestilstand i højre skulder, som giver mange smerter.

Ansøgeren har brug for hjælp til at betjene pålægsmaskinen, smøre brød, snitte hårde grøntsager, røre og piske for eksempel sovs, spule opvasken og vaske gulv.

Ankestyrelsen finder, at assistenten ikke kommer til at bistå ansøgeren i hendes arbejdsfunktioner, men at assistenten i stedet reelt kommer til at overtage en række af ansøgerens arbejdsopgaver.

Vi finder også, at erhvervet som kok i det konkrete tilfælde ikke er foreneligt med ansøgerens funktionsnedsættelse, idet vi finder, at ansøgeren på grund af funktionsnedsættelsen ikke kan anses for at kunne udføre det væsentligste indhold i arbejdet.

Endelig finder vi, at den personlige assistent reelt får karakter af vikardækning, idet assistenten selvstændigt udfører en række af ansøgerens arbejdsopgaver.

Sag nr. 73

En kvinde, som arbejder i Superbrugsen, har fra april 2011 fået bevilget personlig assistance.

Ansøgeren har flere diskosprolaps i lænderyggen med vekslende til svære smerter. På grund af nerverodspåvirkning og smerter kan man ikke iværksætte rygtræning, og der forventes ikke effekt af fortsat konservativ behandling eller operation.

Det fremgår af ansøgningskemaet, at ansøgerens arbejde består i at betjene kassen samt at fylde varer op i butikken. Ansøgeren er ansat til 32 ½ time om ugen, og heraf bruger hun 12 ¼ time om ugen på at betjene kassen.

Det fremgår endvidere af ansøgningskemaet, at ansøgeren ikke kan deltage i vareopfyldning.

Ankestyrelsen finder, at assistenten ikke kommer til at bistå ansøgeren i hendes arbejdsfunktion med vareopfyldning, men at assistenten i stedet reelt kommer til at overtage arbejdet med vareopfyldning.

Vi finder også, at erhvervet i det konkrete tilfælde ikke er foreneligt med ansøgerens funktionsnedsættelse, idet vi finder, at ansøgeren på grund af funktionsnedsættelsen ikke kan anses for at kunne udføre det væsentligste indhold i arbejdet. Da arbejdet med vareopfyldning udgør 2/3 af ansøgerens samlede arbejdstid, og ansøgeren ikke kan deltage heri, overtager assistenten størstedelen af ansøgerens arbejde.

Endelig finder vi, at den personlige assistent reelt får karakter af vikardækning, idet assistenten selvstændigt udfører en række af ansøgerens arbejdsopgaver.

Sag nr. 112

En kvinde, som arbejder som landbrugsmedhjælper i ægteparrets landbrug, har fra oktober 2010 fået bevilget personlig assistance.

Ansøgeren har forud for bevillingen været sygemeldt på grund af depression og smerter i venstre knæ, nakke og højre skulder samt bækkenløsning.

Ansøgeren var udsat for en faldulykke i forbindelse med ridning i 1995, og hun var bevidstløs i 16 dage efter faldet. Hun pådrog sig i den forbindelse varige fysiske og kognitive funktionsnedsættelser.

Smerterne i knæ, nakke og skulder vurderes af lægen at være stationære, mens prognosen for depression forventes at være god med antidepressiv behandling.

Lægen anbefaler, at ansøgeren undgår fysisk aktivitet i større omfang.

Ansøgerens arbejde består primært i at passe kalvene, men også i at gå til hånde med det mindre fysisk hårde arbejde i driften.

Ansøgeren har brug for hjælp til at fragte mælken fra malkekøerne 75 meter over til bygningen, hvor kalvene går, til at køre trillebøren med kraftfoder fra silo til kalvene, samt til at muge ud i de enkelte kalvebokse ved håndkraft ca. en gang om ugen.

Ankestyrelsen finder, at assistenten ikke så meget kommer til at bistå ansøgeren i hendes arbejde som landbrugsmedhjælper, som assistenten i stedet reelt kommer til at overtage en række af ansøgerens arbejdsopgaver.

Vi finder også, at erhvervet i det konkrete tilfælde ikke er foreneligt med ansøgerens funktionsnedsættelse, idet vi finder, at ansøgeren på grund af funktionsnedsættelsen ikke kan anses for at kunne udføre det væsentligste indhold i arbejdet.

Endelig finder vi, at den personlige assistent reelt får karakter af vikardækning, idet assistenten selvstændigt udfører en række af ansøgerens arbejdsopgaver.

2.6 Kommunernes vurdering af bevilgede antal timer

I 86 procent af sagerne, svarende til 120 sager, er bevillingen af timer i overensstemmelse med reglerne, jf. tabel 2.7.

Tabel 2.7 Er det bevilgede antal timer i overensstemmelse med reglerne herom? (lovens § 7, bkg. § 15)

	Antal	Pct.
I høj grad	96	69
I nogen grad	24	17
I ringe grad	7	5
Nej	6	4
Fremgår ikke	6	4
I alt	141	100

Tabellen summer ikke til 100 procent på grund af afrunding.

Det følger af lovens § 7, stk. 3, at der kan ydes tilskud for assistance i gennemsnitlig indtil 20 timer pr. uge. En person, der har mere end én funktionsnedsættelse, eller som har en meget betydelig funktionsnedsættelse, kan efter en konkret vurdering få tilskud op til fuld tid.

Det følger af bekendtgørelsens § 15, stk. 1, at der kan ydes tilskud op til 20 timer pr. uge i gennemsnit pr. kvartal for lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende, som arbejder 37 timer om ugen. Ved færre arbejdstimer beregnes tilskuddet forholdsmæssigt.

Det følger af bekendtgørelsens § 15, stk. 2, at en person, som har mere end én funktionsnedsættelse, eller som har en meget betydelig funktionsnedsættelse, efter en konkret vurdering kan få tilskud op til fuld tid (dvs. op til 37 timer om ugen), og at personer med funktionsnedsættelse efter en konkret vurdering kan få tilskud udover 37 timer pr. uge.

Ankestyrelsen er i et par sager stødt på en problemstilling, der vedrører bevilling af timer i forhold til personer i fleksjob, herunder om det forholdsmæssige timetal skal beregnes i forhold til det antal timer, som ansøgeren er ansat (typisk 37 timer), eller i forhold til ansøgerens faktiske arbejdstid. Da vi ikke har praksis, der afklarer denne problemstilling, har vi ikke vurderet jobcentrenes afgørelser om bevilling af timer som forkerte.

Vi skal dog i denne sammenhæng henvise til en nu historisk afgørelse fra 2006 fra det tidligere Arbejdsmarkedets Ankenævn, som er offentliggjort i Retsinformation (kendelse nr. 9981 af 22. august 2006). I denne sag var ansøgeren ansat i fleksjob med en faktisk arbejdstid på 20 timer om ugen. Hun var bevilget 13 timers personlig assistance om ugen. Ankenævnet fandt ikke grundlag for at tilsidesætte Arbejdsformidlingens skøn over hendes erhvervsmæssige behov for personlig assistance, svarende til 13 timer ugentligt og fandt således ikke grundlag for at forhøje assistenttimetallet til 20 timer, svarende til fuld tid, som ansøgeren havde ønsket. Hermed anses den faktiske arbejdstid for at svare til "fuld tid", hvormed det forholdsmæssige timetal skal beregnes i forhold til den faktiske arbejdstid.

2.6.1 Eksempler på for mange bevilgede timer

Sag nr. 135

En postomdeler/postarbejder, der som følge af en skulderskade har pådraget sig en varig skulderskade på 8 procent varigt men, har fået bevilget 20 timers personlig assistance om ugen. Ansøgeren er ansat 37 timer om ugen.

Ansøgerens arbejdsopgaver består i 1 times sortering, ½ time med pakker og 6 timers omdeling af post. Omdelingen foregår i bil. Hun omdeler pakker, breve og reklamer.

Det fremgår af "Hjælpekema til brug ved ansøgninger om personlig assistance", at ansøgeren med støtte kan løfte pakker, sortere pakker og ordne reklamer. Det fremgår endvidere, at hun ikke kan deltage i flytning af bure.

Ansøgeren er bevilget personlig assistance til de tunge/fysisk belastende arbejdsopgaver, herunder løft af store pakker, pakkesortering, tage reklamer ud af bure og flytning af bure.

Det fremgår af et journalnotat, at den personlige assistance ikke skal med ud på ruten og hjælpe til med selve omdelingen. Den personlige assistent skal kun assistere ansøgeren i forbindelse med sorteringen af pakker, breve og reklamer inden dagens udbringning.

Det foreslås i et journalnotat, at ansøgeren bevilges 20 timers personlig assistance til selve pakkedelen, så ansøgeren kan gå fri til mindre belastende opgaver.

Ankestyrelsen finder, at en bevilling på 20 timers assistance om ugen er for meget ud fra oplysningerne om, at ansøgeren tidsmæssigt kun skal have hjælp i 1 ½ time om dagen til sortering og pakker. De øvrige 6 timer omdeler hun pakker, breve og reklamer, hvilket hun ikke skal have hjælp til.

Sag nr. 93

En selvstændig VVS-tekniker, som lider af rygsmerter, har fået bevilget 12 timers assistance om ugen. Ansøgeren har oplyst, at hans arbejdsindsats er 23 timer om ugen.

Ansøgeren har oplyst, at hans arbejdsopgaver primært består i at give tilbud til kunder, kundekontakt samt administration og ledelse, og at han kun tager ud på VVS-opgaver, hvis ikke der er andre til det.

Ansøgeren har søgt om assistance til VVS-opgaverne, herunder tunge løft og kravleopgaver.

Det forholdsmæssige timetal er 12,4 timer om ugen (23x20:37).

Vi finder, at en bevilling på 12 timers assistance om ugen er for meget henset til, at assistenten ikke skal bistå ansøgeren med hans primære arbejdsopgaver, men derimod skal bistå ansøgeren i forbindelse med VVS-opgaverne, som ansøgeren kun tager ud på, hvis ikke der er andre til det.

Sag nr. 125

En selvstændig elektriker med eget firma, har fra januar 2010 fået bevilget personlig assistance 20 timer om ugen. Ansøgeren har oplyst, at hans arbejdsindsats er 37 timer om ugen.

Ansøgeren har gigt i leddene samt venstresidig skulderlidelse.

Ansøgeren kan ikke tåle fysisk belastning i almindeligt omfang: han kan ikke arbejde fra stige/stillads med videre, han kan ikke udføre arbejde med arme over brysthøjde, og han kan ikke klare fysisk arbejde, som belaster den venstre skulder.

Der er bevilget personlig assistance til alt arbejde over skulderhøjde, samt fysisk arbejde som belaster skulderen f.eks. løft eller træk.

Det fremgår, at borgerens arbejdsopgaver i de senere år har bestået i:

- administrative opgaver, herunder bestille varer og materialer, udføre regnskab i forbindelse med drift, lave lønregnskab, indhente og udregne tilbud, og besvare serviceopkald, samt
- praktiske opgaver, herunder føre tilsyn på arbejdspladser, mødes med kunder, lettere serviceopgaver, og opmåling og udførelse af mindre installationer (hvor hans fysik kan klare det).

Ankestyrelsen finder, at en bevilling på 20 timers assistance om ugen er for meget ud fra oplysningerne om ansøgerens arbejdsopgaver, idet ansøgeren kun skal have hjælp til at udføre mindre installationer, og denne arbejdsopgave ikke synes at fylde så meget i forhold til alle de øvrige arbejdsopgaver, som ansøgeren godt kan varetage uden hjælp.

Sag nr. 9

Sagen er nævnt under punkt 2.3.2.

En køkkenmedhjælper, som har en psykisk funktionsnedsættelse, har fået bevilget 10 timers personlig assistance om ugen. Ansøgeren er ansat 15 timer om ugen.

Det forholdsmæssige timetal er 8,1 timer om ugen (15x20:37).

Ankestyrelsen finder, at bevillingen på 10 timer om ugen ikke kan anses for at være i overensstemmelse med reglerne, da der ikke på sagen foreligger oplysninger om, at ansøgeren har mere end én funktionsnedsættelse, eller at funktionsnedsættelsen er meget betydelig.

Det fremgår ikke af afgørelsen, hvorfor jobcenteret har bevilget flere timer end det forholdsmæssige timetal.

Sag nr. 132

En skolebetjent/pedel, som lider af nervebetændelse i begge fødder/ben, har fået bevilget 25 timers personlig assistance om ugen. Ansøgeren er ansat 37 timer om ugen.

Det forholdsmæssige timetal er 20 timer om ugen (37x20:37).

Ankestyrelsen finder, at bevillingen på 25 timer om ugen ikke kan anses for at være i overensstemmelse med reglerne, da der ikke på sagen foreligger oplysninger om, at ansøgeren har mere end én funktionsnedsættelse, eller at funktionsnedsættelsen er meget betydelig.

Det fremgår ikke af det skriftlige notat i jobcenterets journal (afgørelsen), hvorfor jobcenteret har bevilget flere timer end det forholdsmæssige timetal.

Sag nr. 52

Sagen er nævnt under punkt 2.4.2 og 2.5.4.

En kok, som lider af en betændelsestilstand i højre skulder, har fået bevilget 20 timers personlig assistance om ugen. Ansøgeren er ansat 32 timer om ugen.

Det fremgår af en statusattest fra oktober 2009, at ansøgeren har udviklet en lettere irritation i en slimsæk i højre skulder, men at der må være mulighed for, at lidelsen går i sig selv, hvis hun ikke fortsætter den ensidige belastning af skulderen. Lidelsen vurderes som arbejdsbetinget. Lægen anbefaler, at ansøgeren undgår arbejdsopgaver, der forværrer smerterne.

Det fremgår af et journalnotat, at ansøgeren i sin sommerferie på to uger oplevede en svag bedring af tilstanden.

Det forholdsmæssige timetal er 17,3 timer om ugen (32x20:37).

Ankestyrelsen har vurderet, at det bevilgede antal timer på 20 timer om ugen ikke er i overensstemmelse med reglerne, da funktionsnedsættelsen på baggrund af de foreliggende oplysninger ikke kan anses for meget betydelig, og der heller ikke kan anses for at være tale om mere end én funktionsnedsættelse.

Det fremgår ikke af afgørelsen, hvorfor jobcenteret har bevilget flere timer end det forholdsmæssige timetal.

Sag nr. 31

En konsulent og underviser, som er blind, har fået bevilget 8 timers personlig assistance om ugen. Ansøgeren er ansat 12 timer om ugen.

Det forholdsmæssige timetal er 6,5 timer om ugen (12x20:37).

Ankestyrelsen har vurderet, at det bevilgede antal timer på 8 timer om ugen ikke er i overensstemmelse med reglerne, da funktionsnedsættelsen på baggrund af de

foreliggende oplysninger ikke kan anses for meget betydelig, og der heller ikke kan anses for at være tale om mere end én funktionsnedsættelse.

Det fremgår ikke af afgørelsen, hvorfor jobcenteret har bevilget flere timer end det forholdsmæssige timetal.

Sag nr. 69

En kvinde, som driver et bondegårdsferiested, har fra februar 2009 fået genbevilget 20 timers personlig assistance om ugen. Ansøgeren har på ansøgningskemaet oplyst, at hendes egen arbejdsindsats per uge er 17 timer.

Ansøgeren har lænderygproblemer som følge af manglende lændesvaj. Diagnosen er: forstuvning i ryggen samt lettere degenerative forandringer i ryggen. Tilstanden er efter de lægelige oplysninger at betragte som stationær.

Det forholdsmæssige timetal er 9,2 timer om ugen (17x20:37).

Ankestyrelsen har vurderet, at det bevilgede antal timer på 20 timer om ugen ikke er i overensstemmelse med reglerne, da funktionsnedsættelsen på baggrund af de foreliggende oplysninger ikke kan anses for meget betydelig, og der heller ikke kan anses for at være tale om mere end én funktionsnedsættelse.

Det fremgår ikke af afgørelsen, hvorfor jobcenteret har bevilget flere timer end det forholdsmæssige timetal.

2.6.2 Eksempel på korrekt bevilgede timer

Sag nr. 13

En selvstændig automekaniker, som er ordblind, har fra juli 2010 fået bevilget 3 timers personlig assistance om ugen.

Ansøgeren bruger 37 timer om ugen på at reparere biler samt yderligere 5 timer om ugen på fakturaskrivning. Derudover varetager ansøgerens ægtefælle alt det øvrige administrative arbejde.

Ansøgeren har søgt om hjælp til alt det administrative arbejde. Ansøgeren er alene bevilget hjælp til arbejdsopgaven med fakturaskrivning, som han bruger 5 timer om ugen på.

Det forholdsmæssige timetal, i forhold til arbejdsopgaven med fakturaskrivning på 5 timer om ugen, er 2,7 timer om ugen (5x20:37).

Ankestyrelsen finder således, at det bevilgede antal timer på 3 timer om ugen er i overensstemmelse med reglerne på trods af det oplyste om, at ugens samlede timetal overstiger 37 timer om ugen.

3 Den formelle vurdering

Kapitlet indeholder Ankestyrelsens vurdering af jobcentrenes overholdelse af formelle regler i forbindelse med afgørelser om personlig assistance til handicappede i erhverv.

I afsnit 3.1 redegør vi for resultaterne om regelhenvvisning.

I afsnit 3.2 redegør vi for resultaterne om den årlige revurderingspligt.

I afsnit 3.3 redegør vi for resultaterne om ansøgningskemaets indhold.

3.1 Jobcentrenes henvisning til regelgrundlaget

Reglerne om myndighedernes pligt til at begrunde en afgørelse, herunder at henvise til hjemlen for afgørelsen, fremgår af forvaltningslovens kapitel 6.

En myndighed har efter forvaltningsloven pligt til at begrunde en afgørelse, når afgørelsen ikke giver den pågældende fuldt ud medhold. I forhold til ansøgningssager betyder det, at en myndighed har pligt til at begrunde afgørelsen i de tilfælde, hvor ansøgeren ikke får fuldt ud medhold i forhold til sin ansøgning.

Ud over forvaltningslovens regler om begrundelse, følger det af de almindelige principper om lovmæssig og saglig forvaltning, at der i realiteten altid skal foreligge en (intern) begrundelse for administrative afgørelser.

Forskellen er alene, om borgeren har krav på at få oplysning om de hensyn, der ligger til grund for afgørelsen, og hvor indgående de meddelte begrundelser i givet fald skal være.

I 97 procent af sagerne foreligger der en skriftlig afgørelse, i 2 procent af sagerne foreligger der et skriftligt notat, og i 1 procent af sagerne har afgørelsen en anden form, jf. tabel 3.1.

Tabel 3.1 Hvilken form har afgørelsen?

	Antal	Pct.
Skriftlig afgørelse	135	97
Skriftligt notat i kommunens journal	3	2
Anden form	1	1
I alt	139	100

Hvis afgørelsen foreligger som et skriftligt notat, er vi gået ud fra, at afgørelsen er meddelt mundtligt til ansøgeren. Kravet til jobcenterets notat er, at det skal fremgå, hvilken afgørelse der er truffet.

I den ene sag, hvor vi har svaret, at afgørelsen har en anden form, skyldes det, at der hverken foreligger en skriftlig afgørelse eller en afgørelse i form af et skriftligt notat i jobcenterets journal, og at det i øvrigt ikke på baggrund af de foreliggende akter kan vurderes, om der er tale om en skriftlig eller mundtlig afgørelse.

I 101 sager, svarende til 73 procent af sagerne, er henvisningen til regelgrundlaget vurderet som værende tilstrækkeligt, jf. tabel 3.2.

Tabel 3.2 Fremgår det med hvilken hjemmel afgørelsen er truffet?

	Antal	Pct.
I høj grad	4	3
I nogen grad	97	70
I ringe grad	30	22
Nej	8	6
I alt	139	100

Tabellen summer ikke til 100 procent på grund af afrunding.

Ankestyrelsen har således i 38 sager, svarende til 28 procent af sagerne, vurderet, at henvisningen til regelgrundlaget er mangelfuld.

Jobcentrene har i en række sager undladt at begrunde afgørelsen, herunder henvise til hjemlen for afgørelsen, selvom ansøgeren ikke har fået fuldt ud medhold i forhold til sin ansøgning/genansøgning. Vi skal i den forbindelse bemærke, at jobcentrene i disse tilfælde har en begrundelsespligt efter forvaltningsloven.

Dette forhold alene har gjort, at vi har vurderet hjemmelshenvisningen til "I ringe grad". Denne vurdering har imidlertid ikke betydning for afgørelsens rigtighed, da der ikke er tale om en generel væsentlig mangel. Manglen vil aldrig i sig selv kunne føre til ændring eller hjemvisning af sagen. Man vil i stedet rette op på fejlen i forbindelse med en klagesag.

Ankestyrelsen anbefaler, at jobcentrene er opmærksomme på at begrunde afgørelsen i overensstemmelse med reglerne i forvaltningsloven i de tilfælde, hvor ansøgeren ikke får fuldt ud medhold i sin ansøgning/genansøgning.

Jobcentrene har i en række sager bevilget ansøgeren flere timer end det forholdsmæssige timetal uden at begrunde, hvorfor ansøgeren har ret til flere assistancetimer end det forholdsmæssige. Vi har i disse tilfælde ud fra sagens oplysninger foretaget en konkret vurdering af, om ansøgeren kan anses for at have mere end én funktionsnedsættelse eller at have en meget betydelig funktionsnedsættelse, der kan begrunde bevilling af flere assistancetimer.

Ankestyrelsen anbefaler, at jobcentrene, om ikke i afgørelsen så i et internt notat, begrundes, hvorfor jobcentrene har bevilget flere timer end det forholdsmæssige timetal.

Der er i flere sager fejl i henvisningen til bekendtgørelsen eller lovbekendtgørelsen, enten i form af forkert nummer, dato eller år.

Derudover er der i flere sager henvist til en tidligere gældende bekendtgørelse eller lovbekendtgørelse.

Videre er der i flere sager henvist til lovbekendtgørelsens nummer, mens paragrafhenvisningen er angivet i forhold til bekendtgørelsen. Det betyder, at ansøgeren ikke vil finde frem til den rigtige paragraf, hvis ansøgeren slår lovbekendtgørelsens nummer op.

Der mangler i flere sager henvisning til navnet på den nævnte bekendtgørelse eller lovbekendtgørelse, men bekendtgørelsens eller lovbekendtgørelsens nummer, dato og år fremgår.

Endelig mangler der i flere sager henvisning til den henviste bekendtgørelses eller lovbekendtgørelses nummer, dato og år samt paragrafhenvisning, men bekendtgørelsens eller lovbekendtgørelsens navn fremgår.

Ankestyrelsen anbefaler, at jobcentrene i afgørelsen henviser til den gældende lovbekendtgørelse eller bekendtgørelse, både med angivelse af navn, nummer, dato, år og de anvendte paragraffer.

Ankestyrelsen kan henvise til publikationen: "At skrive en afgørelse". I den kan sagsbehandlerne få en opskrift på at skrive en afgørelse, som både er korrekt opbygget, og som de fleste borgere kan forstå. Publikationen kan downloades fra Ankestyrelsens hjemmeside www.ast.dk.

3.1.1 Eksempler på mangelfulde begrundelser ved bevillinger, der ikke giver ansøgeren fuldt ud medhold

Sag nr. 7

I denne sag har ansøgeren ansøgt om 8 timers personlig assistance om ugen, men jobcenteret bevilger kun ansøgeren 4 timers assistance om ugen. Ansøgeren har dermed ikke fået fuldt ud medhold i sin ansøgning, og jobcenteret har dermed pligt til at begrunde, hvorfor ansøgeren ikke er berettiget til det ansøgte antal timer. Det betyder, at jobcenteret skulle have henvist til, med hvilken hjemmel jobcenteret har fastsat antallet af assistancetimer.

Sag nr. 81

I denne sag har ansøgeren genansøgt om 18 ½ timers personlig assistance om ugen, men jobcenteret bevilger kun ansøgeren 10 timers assistance om ugen. Jobcenteret nedsætter således antallet af timer i forhold til den foregående bevilling. Ansøgeren har dermed ikke fået fuldt ud medhold i sin genansøgning, og jobcenteret har dermed pligt til at begrunde, hvorfor ansøgeren ikke længere er berettiget til det samme antal timer, som ansøgeren har genansøgt om at få. Det betyder, at jobcenteret skulle have henvist til, med hvilken hjemmel jobcenteret har fastsat (nedsat) antallet af assistancetimer.

3.1.2 Eksempel på manglende begrundelse ved en bevilling ud over det forholdsmæssige timetal

Jobcentrene har i en række sager bevilget ansøgeren flere timer end det forholdsmæssige timetal men uden at begrunde, hvorfor ansøgeren har ret til flere assistancetimer end det forholdsmæssige.

Sag nr. 9

Ansøgeren, som arbejder som køkkenmedhjælper, har fået bevilget 10 timers personlig assistance om ugen. Ansøgeren er ansat 15 timer om ugen.

Ansøgeren har en psykisk funktionsnedsættelse, der gør, at hun har brug for hjælp til at strukturere og planlægge sine arbejdsopgaver.

Ankestyrelsen finder ud fra sagens oplysninger ikke dokumentation for, at ansøgeren er berettiget til assistancetimer ud over det forholdsmæssige timetal, da ansøgeren hverken kan anses for at have mere end én funktionsnedsættelse eller at have en meget betydelig funktionsnedsættelse.

3.1.3 Eksempel på helt manglende regelhenvisning

I sag nr. 68 fremgår hjemlen slet ikke af afgørelsen. Der er hverken henvist til navn eller nummer på bekendtgørelsen eller lovbekendtgørelsen. Der er tale om en genbevilling.

3.2 Revurderingspligten

Det følger af § 7, stk. 3, 1. pkt., i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., at der kan ydes assistance for en bestemt periode eller indtil videre. Tilsvarende følger af § 15, stk. 4, 1. pkt. i bekendtgørelse om kompensation til personer med handicap i erhverv m.v.

Derudover følger det af bekendtgørelsens § 15, stk. 4, sidste pkt., at jobcenteret senest ét år efter, at bevillingen er givet, skal tage stilling til, om bevillingen kan fortsætte.

I forhold til fortolkningen af bekendtgørelsens § 15, stk. 4, sidste pkt., skal Ankestyrelsen bemærke, at Arbejdsmarkedsstyrelsen, som er den myndighed, der har udstedt bekendtgørelsen, har præciseret, at bestemmelsen alene er tiltænkt som en pligt til at revurdere bevillingen inden for det første år, og dermed ikke som en årlig tilbagevendende revurderingspligt.

Ankestyrelsen skal i denne forbindelse bemærke, at Ankestyrelsen ikke i en afgørelse har taget stilling til bestemmelsens fortolkning. Vi har derfor ikke bemærkninger til Arbejdsmarkedsstyrelsens fortolkning af bestemmelsen.

Det betyder, at jobcentrene kun har pligt til at revurdere bevillingen inden for det første år.

Ankestyrelsen anbefaler i den forbindelse, at jobcentrene er særlig opmærksomme på at oplyse ansøgeren om, at ansøgeren har pligt til at oplyse om ændringer i forholdene.

3.3 Ansøgningskemaets indhold

Det følger af § 21, stk. 2, i bekendtgørelse om kompensation til personer med handicap i erhverv m.v., at ansøgningen om personlig assistance skal indeholde oplysning om

- 1) navn, adresse, CPR-nr. og stilling,
- 2) personen er ansat som lønmodtager eller er selvstændig erhvervsdrivende,
- 3) funktionsnedsættelsens art,

- 4) de bestemte arbejdsfunktioner eller funktioner i forbindelse med deltagelse i uddannelse/kurser, der ønskes assistance til,
- 5) antal timer, hvortil der ønskes assistance og
- 6) den periode, hvortil der ønskes assistance.

Som det fremgår af tabel 3.3, er der ingen af ansøgningerne, der indeholder alle eller næsten alle de oplysninger, som fremgår af bekendtgørelsens § 21, stk. 2.

Tabel 3.3 Hvilke oplysninger indeholder ansøgningen, jf. bkg. § 21, stk. 2? (mulighed for flere krydser)

	Total	Pct.
Navn og adresse, cpr. nr. og stilling	66	47
Lønmodtager eller selvstændig	108	78
Funktionsnedsættelsens art	88	63
Arbejdsfunktioner der ønskes assistance til	80	58
Antal timer der ønskes assistance	94	68
Perioden for assistance	52	40

Det, vi særligt vil fremdrage i denne sammenhæng, er, at kun 47 procent af sagerne, svarende til 66 sager, indeholder oplysninger om navn og adresse, cpr-nr. og stilling.

I langt de fleste sager, der ikke indeholder oplysninger om navn og adresse, cpr-nr. og stilling, er det alene oplysning om stilling, der mangler.

Ankestyrelsen anbefaler, at jobcentrene er mere opmærksomme på, at ansøgningen skal indeholde oplysning om ansøgerens stilling.

Vi skal i denne forbindelse bemærke, at det forhold, at der har manglet oplysning om ansøgerens stilling eller andet, ikke har haft betydning for afgørelsens rigtighed, da der ikke er tale om en generel væsentlig mangel. Manglen vil aldrig i sig selv kunne føre til ændring eller hjemvisning af sagen.

I relation til ansøgningens indhold af oplysninger om assistentens opgaver vil vi bemærke, at assistentens opgaver i mange af sagerne ikke fremgår direkte af ansøgningsskemaet, da mange af ansøgningsskemaerne ikke indeholder en rubrik om assistentens opgaver. Det betyder, at jobcentrene i disse tilfælde dermed selv skal være særlig opmærksomme på at indhente de relevante oplysninger om assistentens opgaver.

Vi skal i den forbindelse bemærke, at vi ved vurderingen af, om ansøgningen indeholder de nævnte oplysninger, herunder blandt andet oplysninger om assistentens opgaver, ikke

har begrænset vurderingen til, om oplysningerne fremgår af selve ansøgningskemaet. Hvis oplysningerne fremgår af sagens akter i øvrigt, har vi vurderet, at ansøgningen må anses for at indeholde de pågældende oplysninger.

I relation til ansøgningens indhold af oplysninger om ansøgerens arbejdsopgaver samt assistentens opgaver vil vi fremhæve det rigtig gode hjælpeskema, som mange af kommunerne anvender i forbindelse med ansøgninger om personlig assistance.

Hjælpeskemaet skaber overblik og klarhed over ansøgerens arbejdsopgaver, herunder hvad ansøgeren selvstændigt kan, kan med støtte og ikke kan/ikke kan deltage i, samt hvad assistenten derved skal bistå med af funktioner.

Ankestyrelsen anbefaler, at jobcentrene bruger et hjælpeskema, der udfyldes med oplysninger om ansøgerens arbejdsopgaver og oplysninger om, hvad ansøgeren kan/ikke kan i forhold til disse arbejdsopgaver.

4 Metode

Det lovmæssige grundlag

Ankestyrelsen og beskæftigelsesankenævnene har en forpligtelse til at koordinere, at afgørelser, der kan indbringes for Ankestyrelsen og beskæftigelsesankenævnene, træffes i overensstemmelse med lovgivningen og praksis. Om lovgrundlaget henvises til §§ 76 - 79a i lovbekendtgørelse nr. 656 af 15. juni 2011 om retssikkerhed og administration på det sociale område og §§ 40 - 45 i Socialministeriets bekendtgørelse nr. 1635 af 22. december 2010 om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Ankestyrelsen har ansvaret for praksiskoordineringen på landsplan, mens nævnene har ansvaret på regionalt plan. Praksisundersøgelser er et redskab, som benyttes med henblik på at få klarhed over, om myndighedernes afgørelser er i overensstemmelse med lovgivningen. Hvis undersøgelserne afdækker fejl og mangler i sagsbehandlingen, giver praksisundersøgelserne et grundlag for at målrette den fremadrettede vejledningsindsats.

Praksisundersøgelsen skal i henhold til retssikkerhedslovens § 79 a behandles på et kommunalbestyrelsesmøde i de deltagende kommuner. Bestemmelsen præciserer det kommunalpolitiske ansvar for at følge op på klageinstansernes praksisundersøgelser og understreger kommunalbestyrelsernes ansvar for at implementere retssikkerhed i kommunerne på det sociale og beskæftigelsesmæssige område.

Legalitetsvurdering af afgørelserne

Ved en praksisundersøgelse indkalder Ankestyrelsen et antal afgørelser med tilhørende sagsakter fra underinstanserne og foretager en gennemgang af disse med henblik på en legalitetsvurdering.

Legalitetsvurderingen indebærer dels en materiel vurdering af afgørelsernes rigtighed i forhold til lovgivning og Ankestyrelsens praksis, dels en formel vurdering af sagerne i forhold til de forvaltningsretlige regler, og dermed en vurdering af borgernes retssikkerhed i kommunernes sagsbehandling.

Det bemærkes, at de praksiskoordinerende instanser ikke i forbindelse med en praksisundersøgelse kan tage underinstansens afgørelse op af egen drift med henblik på at ændre afgørelsen¹.

Formål

Det overordnede formål med en praksisundersøgelse er at vurdere korrektheden af underinstansernes afgørelser med henblik på at sikre ensartethed og ligebehandling på landsplan.

---

¹ Undtagen i praksisundersøgelser på området for udsatte børn og unge.

Formålet med den aktuelle undersøgelse er at undersøge, hvorvidt reglerne om personlig assistance i kapitel 3 i lov om kompensation til handicappede i erhverv mv. er overholdt i sager, hvor kommunen har bevilget personlig assistance.

Brug af måleskema

I forbindelse med Ankestyrelsens vurdering af de indsendte afgørelser anvendes et måleskema, hvor der indgår de målelementer, som er relevante for den konkrete undersøgelse. De måleskemaer, der er anvendt ved vurderingen af den enkelte sag af Ankestyrelsen, sendes til den enkelte kommune ved afrapporteringen af praksisundersøgelsen. Ankestyrelsen giver således en konkret tilbagemelding til kommunen i forhold til hver enkelt sag i forbindelse med afrapporteringen af undersøgelsen.

Dialogmøde

De deltagende kommuner er i høringsperioden inviteret til et dialogmøde, hvor hovedresultaterne bliver fremlagt, og hvor deltagerne har mulighed for en indbyrdes dialog samt dialog med repræsentanter fra Ankestyrelsen forud for offentliggørelse af praksisundersøgelsen. Fra hver af de deltagende kommuner inviteres 2-3 sagsbehandlere, der har det aktuelle emne som del af deres arbejdsområde. Dialogmøder er del af opfølgningen på en gennemført praksisundersøgelse.

Stikprøve

Der er tale om en stikprøve, som kun omfatter et mindre antal sager fra hver af de deltagende kommuner. Undersøgelsen tager dermed ikke sigte på at vurdere praksis i den enkelte kommune.

Ankestyrelsen gennemfører undersøgelsen i 18 udvalgte kommuner, og har indkaldt i alt 144 sager. Der er indhentet 10 sager fra de større kommuner og 7 sager fra de mindre.

Følgende mindre kommuner er blevet bedt om at indsende 7 sager hver: Albertslund, Allerød, Ballerup, Brøndby, Furesø, Ishøj, Greve, Hillerød, Norddjurs, Tønder, Silkeborg, Ærø. Følgende større kommuner er blevet bedt om at indsende 10 sager hver: Næstved, Faaborg-Midtfyn, Ringkøbing-Skjern, Hjørring, Holbæk og Vejle.

Det har imidlertid ikke været muligt for alle kommuner at indsende det ønskede antal sager. Derudover er enkelte sager udgået, da de ikke er omfattet af temaet for undersøgelsen. Der indgår i alt 139 sager i undersøgelsen.

De udvalgte kommuner indgår alle i en treårs-plan om deltagelse i Ankestyrelsen og nævnenes praksisundersøgelser. Treårs-planen bygger på en inddeling af samtlige kommuner i tilnærmelsesvis tre lige store grupper. Hver gruppe indgår hvert tredje år i praksisundersøgelserne, dvs. kommunerne i denne undersøgelse er udvalgt blandt i alt 35 kommuner, som deltager i praksisundersøgelser i 2011. Kommunerne er udvalgt med vægt på spredning i forhold til geografisk placering samt indbyggerstørrelse.

5 Regelgrundlaget

5.1 Lov nr. 727 af 7. juli 2009 om kompensation til handicappede i erhverv mv.

Kapitel 1

Formål og personkreds

§ 1. Loven har til formål at styrke og stimulere handicappede personers muligheder for beskæftigelse med det formål at give disse de samme muligheder for erhvervsudøvelse som personer uden handicap.

§ 2. Loven omfatter personer, der på grund af handicap kan have vanskeligt ved at få og bevare beskæftigelse uden kompensation efter denne lov.

Kapitel 3

Personlig assistance til handicappede i erhverv

§ 4. Der kan ydes personlig assistance til ledige, lønmodtagere og selvstændigt erhvervsdrivende, der på grund af en varig og betydelig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har behov for særlig personlig bistand.

§ 5. Personlig assistance kan ydes under beskæftigelse i

- 1) stillinger på ordinære løn- og ansættelsesvilkår,
- 2) beskæftigelse i job med løntilskud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats,
- 3) beskæftigelse i fleksjob efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats,
- 4) deltagelse i tilbud om virksomhedspraktik efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller
- 5) beskæftigelse i seniorjob efter lov om seniorjob.

Stk. 2. Ledige personer med en varig og betydelig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse kan få tilskud til personlig assistance under efteruddannelse forud for påbegyndelse af et konkret ansættelsesforhold.

Tilskud og ansættelse

§ 6. Tilskud ydes til en virksomhed til aflønning m.v. af en personlig assistent for en ansat eller for en person, der skal ansættes i virksomheden, eller virksomhedens indehaver.

Stk. 2. Den personlige assistent skal bistå personen med funktioner, der følger af beskæftigelsen, og som den pågældende på grund af funktionsnedsættelsen har behov for særlig personlig assistance til.

Stk. 3. Der kan ikke ydes tilskud til personlig assistance, hvis erhvervet er uforeneligt med funktionsnedsættelsen.

§ 7. Den personlige assistent ansættes i virksomheden på normale vilkår, eller den personlige assistance rekvireres som tegnsprogstolkning efter nærmere fastsatte regler herfor. Den personlige assistent kan endvidere rekvireres hos et vikarbureau. Den handicappede person skal forud for ansættelse af en assistent godkende denne.

Stk. 2. Tilskud kan kun ydes til en bestemt arbejdsfunktion i en bestemt virksomhed.

Stk. 3. Tilskud kan ydes for assistance i gennemsnitlig indtil 20 timer pr. uge for en bestemt periode eller indtil videre. I forbindelse med efteruddannelse forud for et konkret ansættelsesforhold, jf. § 5, stk. 2, kan der ydes tilskud op til fuld tid. En person, der har mere end én funktionsnedsættelse eller har en meget betydelig funktionsnedsættelse, kan efter en konkret vurdering få tilskud op til fuld tid.

Stk. 4. Der kan ydes refusion af udgifter til den personlige assistent ved arbejdsbetingede rejser og til vikardækning ved assistentens længerevarende sygdom og lignende.

Stk. 5. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om, i hvilket omfang der kan ydes tilskud til den personlige assistent under den handicappede persons sygdom, og i hvilket omfang der kan ydes tilskud, hvis den personlige assistent er syg.

Klageadgang

§ 17 a. Klage over afgørelser i jobcenteret om støtte til personlig assistance til handicappede i erhverv efter kapitel 3 og om personlig assistance under efter- og videreuddannelse efter kapitel 4 kan indbringes for beskæftigelsesankenævnet, jf. kapitel 8 i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats af den som afgørelsen vedrører. Klagen behandles efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 2. Efter anmodning fra en person med handicap, som af en offentlig arbejdsgiver er blevet meddelt afslag på ansættelse i en ledig stilling, eller som af en offentlig myndighed er blevet meddelt afslag på tildeling af en ledig bevilling til studeplads m.v. eller tilladelse til taxikørsel, kan beskæftigelsesankenævnet udtale sig om, hvorvidt arbejdsgiveren eller myndigheden har overholdt de i medfør af § 3, stk. 2, fastsatte regler om samtale- og forhandlingspligt. Anmodningen skal fremsættes senest 4 uger efter, at ansøgeren med handicap har modtaget arbejdsgiverens eller myndighedens beslutning om afslag på ansættelse eller tildeling af bevilling.

Stk. 3. Finder beskæftigelsesankenævnet, at samtale- og forhandlingspligten ikke er overholdt, sender ankenævnet en kopi af udtalelsen til den øverste administrative ansvarlige for den pågældende offentlige arbejdsgiver eller myndighed.

5.2 Bekendtgørelse nr. 730 af 8. juli 2009 om kompensation til personer med handicap i erhverv m.v.

Kapitel 1

Formål og personkreds

§ 1. Formålet med reglerne om kompensation til personer med handicap i erhverv m.v. er at give personer med handicap kompensation for handicappet, således at disse personer bliver ligestillet med personer uden handicap og dermed får samme muligheder for erhvervsudøvelse.

Kapitel 3

Personlig assistance til personer med handicap i erhverv m.v.

Personkreds

§ 10. Der kan ydes personlig assistance til ledige, lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende, der på grund af en varig og betydelig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har behov for særlig personlig bistand.

Stillingskategorier m.v.

§ 11. Personlig assistance kan søges af personer med funktionsnedsættelse, som

- 1) søger ansættelse eller er ansat i en stilling på ordinære løn- og ansættelsesvilkår,
- 2) søger ansættelse eller er ansat i job med løntilskud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats,

- 3) søger ansættelse eller er ansat i fleksjob efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats,
- 4) deltager i tilbud om virksomhedspraktik efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats,
- 5) søger ansættelse eller er ansat i seniorjob efter lov om seniorjob eller
- 6) påtænker at etablere selvstændig virksomhed eller er selvstændig erhvervsdrivende på det almindelige arbejdsmarked.

Stk. 2. Tilskuddet til personlig assistance kan først ydes, når den pågældende er i erhverv.

Bevilling og omfang af tilskud

§ 13. Den personlige assistent skal bistå personen med praktiske arbejdsfunktioner og funktioner, som følger af beskæftigelsen, og som den pågældende på grund af funktionsnedsættelsen har behov for særlig assistance til.

Stk. 2. Assistancen kan fordeles på flere assistenter. Den samlede assistance må ikke overstige det maksimale timeantal, der kan bevilges, jf. § 15.

§ 14. Der kan ikke ydes tilskud til personlig assistance, hvis erhvervet er uforeneligt med funktionsnedsættelsen. Personen med funktionsnedsættelsen skal selv kunne udføre de indholdsmæssige arbejdsopgaver.

Stk. 2. Ansættelsen af den personlige assistent må ikke have karakter af vikardækning eller almindelig medhjælp.

§ 15. Der kan bevilges tilskud op til 20 timer pr. uge i gennemsnit pr. kvartal for lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende, der arbejder 37 timer om ugen. Ved færre arbejdstimer beregnes tilskuddet forholdsmæssigt.

Stk. 2. En person, der har mere end én funktionsnedsættelse eller har en meget betydelig funktionsnedsættelse, kan efter en konkret vurdering få tilskud op til fuld tid (dvs. op til 37 timer om ugen). Efter en konkret vurdering kan personer med funktionsnedsættelse, f.eks. døvblinde, få tilskud udover 37 timer pr. uge.

Stk. 3. I forbindelse med efteruddannelse forud for et konkret ansættelsesforhold, jf. § 16, stk. 1, kan der ydes tilskud op til fuld tid. Tilskud kan gives til undervisningstimer samt til forberedelse, hvis personen med handicap har behov for assistance til forberedelsen.

Stk. 4. Bevilling kan gives for en bestemt periode eller indtil videre. Senest et år efter at bevillingen er givet, skal jobcenteret tage stilling til om bevillingen kan fortsætte.

Ansøgning om personlig assistance

§ 21. Ansøgning om personlig assistance indgives af personen med funktionsnedsættelse til jobcenteret i den kommune, hvor personen med funktionsnedsættelsen er bosat.

Stk. 2. Ansøgningen skal indeholde oplysning om

- 1) navn, adresse, CPR-nr. og stilling,
- 2) personen er ansat som lønmodtager eller er selvstændig erhvervsdrivende,
- 3) funktionsnedsættelsens art,
- 4) de bestemte arbejdsfunktioner eller funktioner i forbindelse med deltagelse i uddannelse/kurser, der ønskes assistance til,
- 5) antal timer, hvortil der ønskes assistance og
- 6) den periode, hvortil der ønskes assistance.

Stk. 3. Lønmodtagere, der søger om personlig assistance, skal endvidere oplyse navn og adresse på arbejdsgiver, samt om vedkommende er ansat i ordinær beskæftigelse, i job med løntilskud, i fleksjob eller seniorjob.

Stk. 4. Jobcenteret afgør, om en ansøgning kan imødekommes.

Kapitel 5

Klageadgang

§ 35. Klage over jobcenterets afgørelser om tilskud til personlig assistance efter kapitel 3 og tilskud til personlig assistance under efter- og videreuddannelse efter kapitel 4, kan inden 4 uger efter afgørelsens dato indbringes for beskæftigelsesankenævnet af den, som afgørelsen vedrører. Beskæftigelsesankenævnet kan se bort fra overskridelse af klagefristen, når der er særlige grunde til dette.

Stk. 2. Beskæftigelsesankenævnets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Ankestyrelsen kan dog på baggrund af en klage optage en sag til behandling, når Ankestyrelsen skønner, at sagen har principiel eller generel betydning, jf. § 50 a og § 63, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

6 Udvalgte resultater

Nedenstående tabeller viser Ankestyrelsens vurdering af de overordnede resultater på kommuneniveau.

6.1.1 Samlet vurdering af afgørelserne

Tablet 6.1 Ankestyrelsens vurdering af om afgørelserne samlet set er korrekte

Kommune	Ankestyrelsens vurdering af afgørelsernes samlede korrekthed		I alt
	Afgørelsen er samlet set rigtig	Afgørelsen ville være blevet ændret eller hjemvist, hvis det var en klagesag	
Albertslund	5	2	7
Allerød	3	4	7
Ballerup	4	2	6
Brøndby	5	3	8
Furesø	3	1	4
Faaborg-Midtfyn	5	5	10
Greve	3	4	7
Hillerød	2	5	7
Hjørring	3	6	9
Holbæk	5	5	10
Ishøj	5	2	7
Norrdjurs	1	6	7
Næstved	4	6	10
Ringkøbing-Skjern	5	5	10
Silkeborg	4	3	7
Tønder	4	3	7
Vejle	8	2	10
Ærø	3	3	6
I alt	72	67	139

6.1.2 Dokumentation i sager

Tabel 6.2 Oplysningsgrundlaget i sagerne

Kommune	Ingen oplysninger mangler	Enkelte mindre væsentlige oplysninger mangler	Flere og/eller væsentlige oplysninger mangler	Afgørende oplysninger mangler
Albertslund	3	4	0	0
Allerød	3	1	2	1
Ballerup	1	4	0	1
Brøndby	5	2	1	0
Furesø	2	1	1	0
Faaborg-Midtfyn	5	1	2	2
Greve	2	2	0	3
Hillerød	1	2	1	3
Hjørring	6	0	2	1
Holbæk	3	3	3	1
Ishøj	4	2	0	1
Norddjurs	2	2	3	0
Næstved	2	3	5	0
Ringkøbing-Skjern	7	2	1	0
Silkeborg	6	0	0	1
Tønder	5	1	1	0
Vejle	3	5	2	0
Ærø	3	1	1	1
I alt	63	36	25	15

6.1.3 Grundoplysninger i sagerne

Tabel 6.3 Køn

	Antal	Pct.
Mand	78	56
Kvinde	61	44
I alt	139	100

Tabel 6.4 Borgerens arbejdsmæssige status

	Antal	Pct.
Lønmodtager	97	70
Selvstændig	41	29
Ledig	1	1
I alt	139	100

Tabel 6.5 Bevilling

	Antal	Pct.
Førstegang bevilling	85	61
Genbevilling	54	39
I alt	139	100

Tabel 6.6 Bevillingsperiode

	Antal	Pct.
Tidsbestemt	87	63
Ikke tidsbestemt	52	37
I alt	139	100

7 Brev til kommunerne

Til chefen for jobcentret

Praksisundersøgelse om personlig assistance til handicappede i erhverv
Ankestyrelsen gennemfører i 2011 en praksisundersøgelse vedrørende kompenserende ydelser til handicappede i erhverv og anmoder hermed xx kommune om at deltage i undersøgelsen.

Deltagelse i praksisundersøgelsen medfører, at kommunen

senest onsdag den 25. maj 2011

indsender 7 (de større kommuner 10) sager til Ankestyrelsen, hvor kommunen har truffet afgørelse om bevilling eller genbevilling af personlig assistance til handicappede i erhverv, og har bevilget personlig assistance.

Kontaktperson i kommunen

Af hensyn til den fremtidige dialog om praksisundersøgelsen beder Ankestyrelsen om, at kommunen udpeger en kontaktperson hurtigst muligt. Navn, e-mail, og tlf.nr. beder I indberette til Ankestyrelsen på analyse@ast.dk med henvisning til j. nr. 0000217-11.

Undersøgelsens fokus

Fokus i undersøgelsen er, hvorvidt reglerne om personlig assistance i kapitel 3 i lov om kompensation til handicappede i erhverv mv. er overholdt i sager, hvor kommunen har bevilget personlig assistance.

Udvælgelse af sager

For at sikre en tilfældig udvælgelse af sagerne, skal kommunen udvælge sagerne således, at første sag vedrører den nyeste afgørelse truffet før 1. april 2011, den anden

sag vedrører den næst nyeste afgørelse før 1. april 2011 og så fremdeles, indtil det relevante antal sager er fundet. Sagerne må ikke være afgjort tidligere end den 1. januar 2009. Ved udvælgelsen skal kommunen sikre, at en person kun optræder én gang med én sag, selv om kommunen har truffet flere afgørelser vedrørende personen.

Sagerne må **ikke** være anket og videresendt til nævnet med henblik på behandling. Sager, hvor afgørelsen efter remonstration er ændret, og sagen herefter ikke er videresendt til nævnet, kan indgå i undersøgelsen.

Samtlige akter i sagerne bedes indsendt. Vi beder kommunen være særlig opmærksom på at indsende akter fra **hele forløbet** af sagsbehandlingen, herunder lægelige oplysninger og oplysninger om eventuel arbejdsevnevurdering eller ressourceprofil /funktionsevne-vurdering, der kan være relevante for sagen. Foreligger der sagsakter elektronisk, bedes disse udskrevet og medsendt i sagen. Er der tale om genbevilling af tidligere tilkendt hjælp, skal kommunen være særlig opmærksom på, at hele grundlaget for sagens oplysning indsendes, herunder samtlige relevante akter i sagen, som går helt tilbage til den oprindelige bevilling.

Vi henleder opmærksomheden på, at vi ved undersøgelsen lægger til grund, **at vi har modtaget samtlige sagsakter**, og at vi derfor kan bedømme sagen på samme grundlag, som kommunen har haft. Det kan således ikke forventes, at vi efterfølgende retter henvendelse til kommunerne om eventuelle manglende akter. Manglende akter kan få negativ indflydelse på vores vurdering af kommunens afgørelse.

Akterne bedes indsendt i kopi, idet akterne ikke bliver returneret. Det er ikke nødvendigt at anonymisere akterne, da Ankestyrelsen makulerer alle akter efter den endelige afrapportering af undersøgelsen.

Sagerne bedes indsendt samlet pr. post.

Undersøgelsens omfang

Ankestyrelsen gennemfører undersøgelsen i 18 udvalgte kommuner, og indkalder i alt 144 sager. Det er 10 sager fra de større kommuner og 7 sager fra de mindre. En samlet oversigt over de kommuner, der deltager i undersøgelsen, fremgår sidst i brevet.

Offentliggørelse af resultater

Ankestyrelsen giver en konkret tilbagemelding på de enkelte sager, når den foreløbige afrapportering sendes til kommunerne. Udvalgte hovedresultater bliver offentliggjort på kommuneniveau.

Det er vores forventning, at resultaterne fra undersøgelsen bliver sendt i høring hos de deltagende kommuner i 4. kvartal 2011. De samme kommuner bliver endvidere inviteret til at deltage i et dialogmøde for at drøfte resultaterne af undersøgelsen. Den endelige rapport om undersøgelsen bliver herefter offentliggjort på Ankestyrelsens hjemmeside.

Vi bemærker i øvrigt, at praksisundersøgelser, som kommunen har deltaget i, skal forelægges kommunalbestyrelsen i et møde, jf. retssikkerhedslovens § 79 a.

Ankestyrelsen henleder endvidere opmærksomheden på, at Ankestyrelsen kan beslutte, at kommunalbestyrelsen skal orientere styrelsen om kommunal-bestyrelsens behandling, herunder om de foranstaltninger undersøgelsens resultater giver anledning til. Styrelsen kan fastsætte en frist for denne orientering, jf. retssikkerhedslovens § 79 a, stk. 2.

Undersøgelsens baggrund

Undersøgelsen sker som led i Ankestyrelsens forpligtelse efter retssikkerhedsloven til på landsplan at koordinere, at afgørelser, som kan indbringes for Ankestyrelsen, de sociale nævn og beskæftigelsesankenævnene, træffes i overensstemmelse med lovgivningen.

Yderligere information om Ankestyrelsens praksisundersøgelser findes på Ankestyrelsens hjemmeside www.ast.dk under praksisundersøgelser.

Eventuelle spørgsmål vedrørende indsendelse af sagerne bedes rettet til Hanne Møller på tlf. 33 41 15 41 eller til Kirsten Dybmose på tlf. 33 41 13 24, e-mail analyse@ast.dk

Med venlig hilsen

Kommuner der deltager i praksisundersøgelsen:

Albertslund, Allerød, Ballerup, Brøndby, Furesø, Ishøj, Greve, Hillerød, Norddjurs, Tønder, Silkeborg og Ærø (**7 sager hver**).

Næstved, Faaborg-Midtfyn, Ringkøbing-Skjern, Hjørring, Holbæk og Vejle (**10 sager hver**).

8 Måleskema

Måleskema til undersøgelse af kommunernes praksis om bevilling af personlig assistance efter lov om handicappede i erhverv mv..

Identifikation af sagen	
Kommune	
Kommune nr.	
Sagsnr.	
Sagsbehandler (initialer)	
1. Grundoplysninger	
1.1. Borgerens fødselsdato	
1.2. Køn	1. Mand 2. Kvinde
1.3. Borgerens status	1. Lønmodtager 2. Selvstændig 3. Ledig 4. Andet
2. Oplysninger om kommunens afgørelse	
2.1. Kommunens afgørelse	1. Dato 2. Uoplyst
2.2. Bevilling	1. Førstegang bevilling 2. Genbevilling
2.3. Bevillingsperiode	1. Tidsbestemt (angiv en oplyst periode i bemærkningsfelt) 2. Ikke tidsbestemt
2.4. Bevilget antal timer	1. Antal timer opgives
2.5. Til hvilken form for beskæftigelse ydes hjælpen?	Lovens 1. § 5 stk. 1, nr. 1 2. § 5 stk. 1, nr. 2 3. § 5 stk. 1, nr. 3 4. § 5 stk. 1, nr. 4 5. § 5 stk. 1, nr. 5 Andet:

2.6. Er ansøgningen imødekommet fuldt ud?	1. Ja 2. Nej
3. Den materielle vurdering af kommunens afgørelse	
3.1. Er afgørelsen samlet set rigtig?	1. Ja, afgørelsen er i overensstemmelse med regler og praksis 2. Nej, afgørelsen ville blive ændret eller sagen hjemvist, hvis det havde været en klagesag
3.2. I hvilket omfang er sagen oplyst?	1. Ingen oplysninger mangler 2. Enkelte mindre væsentlige oplysninger mangler 3. Flere og/eller væsentlige oplysninger mangler 4. Afgørende oplysninger mangler
3.3 Er lovens bestemmelse om varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse opfyldt (lovens § 4)	1. I høj grad 2. I nogen grad 3. I ringe grad 4. Nej
3.4 Skal assistenten bistå personen med funktioner, der følger af beskæftigelsen og som den pågældende på grund af funktionsnedsættelse har behov for særlig personlig assistance til? (lovens § 6 stk. 2)	1. I høj grad 2. I nogen grad 3. I ringe grad 4. Nej
3.5 Er erhvervet foreneligt med funktionsnedsættelsen? (bkg. § 14 stk. 1)	1. I høj grad 2. I nogen grad 3. I ringe grad 4. Nej
3.6. Er betingelsen om, at ansættelsen af personlig assistent ikke må have karakter af vikardækning eller almindelig medhjælp opfyldt? (bkg. § 14 stk. 2.)	1. I høj grad 2. I nogen grad 3. I ringe grad 4. Nej
3.7. Er det bevilgede antal timer i overensstemmelse med reglerne herom?(lovens § 7, bkg. § 15 – obs. om over eller under 20 timer)	1. I høj grad 2. I nogen grad 3. I ringe grad 4. Nej 5. Fremgår ikke

4. Vurdering af anvendelse af sagsbehandlingsregler	
4.1 Er ansøgningen indgivet af personen med funktionsnedsættelsen? (bkg § 21 stk. 1)	1. Ja 2. Nej 3. Fremgår ikke
4.2. Hvilke oplysninger indeholder ansøgningen, jf. bkg. § 21. stk. 2? (sæt flere krydser)	1. Navn, adresse, cpr.nr., og stilling 2. Lønmodtager eller selvstændig 3. Funktionsnedsættelsens art 4. Arbejdsfunktioner der ønskes assistance til 5. Antal timer der ønskes assistance 6. Perioden for assistance
4.3. Hvilke oplysninger indeholder ansøgningen, jf. bkg. § 21. stk. 3? (sæt flere krydser)	1. Navn og adresse på arbejdsgiver 2. Type beskæftigelse (job med løntilskud, fleksjob eller seniorjob)
5. Vurdering af formelle regler	
5.1. Hvilken form har afgørelsen?	1. Skriftlig afgørelse 2. Skriftligt notat i kommunens journal 3. Anden form
5.2 Fremgår det med hvilken hjemmel afgørelsen er truffet?	1. Ja i høj grad 2. I nogen grad 3. I ringe grad 4. Nej
5.3 Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger	1. Ja 2. Nej